

Ujawnienie informacji

**dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń,
i innych informacji ujawniane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego
i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla
instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma.**

Łąwa, czerwiec 2020r.

Spis treści

Informacje ogólne o Banku.....	4
I. Wstęp.....	5
II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia.....	5
III. Zakres stosowania – art. 436 Rozporządzenia.....	8
IV. Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia.....	8
V. Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia	10
VI. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439 Rozporządzenia.....	13
VII. Bufory antycykliczne – art. 440 Rozporządzenia	13
VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego - art. 441 Rozporządzenia	13
IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442 Rozporządzenia.....	13
X. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443 Rozporządzenia	23
XI. Korzystanie z ECAI – art. 444 Rozporządzenia.....	24
XII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia	24
XIII. Ekspozycja na ryzyko operacyjne– art. 446 Rozporządzenia.....	24
XIV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447 Rozporządzenia.....	25
XV. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448 Rozporządzenia	25
XVI. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449 Rozporządzenia	28
XVII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzenia	28
XVIII. Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia	31
XIX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452 Rozporządzenia	32
XX. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia	32
XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	34
XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego	34
XXIII. Ryzyko płynności i pozycji płynnościowej (Rekomendacja P).....	34

Załączniki:

1 Informacja o strategii i celach zarządzania ryzykiem.....	44
2 Informacja na temat profilu ryzyka	67

Informacje ogólne o Banku

1. Bank Spółdzielczy w Iławie jest spółdzielnią. Bank prowadzi działalność na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz. 449 z późn. zm.)
- 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2357 z późn. zm.)
- 3) ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 275 z późn. zm.).

Podstawowym aktem regulującym organizację Banku jest Statut Banku Spółdzielczego w Iławie, który został uchwalony w dniu 8 stycznia 1948r. W dniu 20.08.2002r. Bank wpisany został do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000125924 w Sądzie Rejonowym w Olsztynie, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Bank posiada REGON nr: 000503706

Bank posiada NIP nr 744-00-03-029

W 2019 roku Bank Spółdzielczy w Iławie prowadził działalność w ramach jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:

- a) Centrali zlokalizowanej w Iławie przy ulicy Jana III Sobieskiego 49,
- b) Oddziału w Grodzicznie, Grodziczno 89,
- c) Oddziału w Miłomłyniu przy ul. Twardej 10A/1,
- d) Oddziału w Ostródzie przy ul. Jana Pawła II 16/49,
- e) Punktu kasowego w Mrocznie, Mroczno 14.

Bank, na podstawie i zasadach określonych w art. 4 i art. 16 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Grzybowskiej 81.

W dniu 27.06.2016r Bank przystąpił do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego celem funkcjonowania jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego uczestnika na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Zgodnie z art. 10 ust.2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe, audyt wewnętrzny Banku wykonywany jest przez jednostkę zarządzającą Systemem Ochrony Zrzeszenia BPS – Spółdzielnię, działającą pod firmą „Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS”.

I. Wstęp

1. Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) w Części Ósmej dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji zawartych w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na 31 grudnia 2019 r.
2. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) stosuje pominięcie informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
 - 2) stosuje pominięcie informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
3. W przypadku pominięcia informacja o tym jest podawana w treści Ujawnienia.
4. Bank informuje, że niniejszy dokument nie obejmuje całego zakresu ujawnianych informacji, określonych w Części Ósmej Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. Ujawnienia informacji w innych dokumentach przez Bank wynika z art. 434 ust. 2 CRR, dokumenty te są dostępne w Centrali Banku.
5. Informacje nie zawarte w niniejszym dokumencie, a objęte obowiązkiem ujawnienia zostały zawarte w następujących dokumentach:
 - 1) sprawozdaniu z działalności Banku Spółdzielczego w Iławie za 2019 rok,
 - 2) sprawozdaniu finansowym Banku Spółdzielczego w Iławie za 2019 rok;
 - 3) informacji dodatkowej sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Iławie za okres od 01 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 roku;
 - 4) opinii niezależnego biegłego rewidenta wraz z raportem z badania sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Iławie.
6. Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią działania Banku Spółdzielczego w Iławie” przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku.

2. Strategia działania Banku Spółdzielczego w Iławie jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, np. Polityką zarządzania kapitałem w Banku Spółdzielczym w Iławie, politykami w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, a także instrukcjami obejmującymi zasady zarządzania ryzykiem.
3. Strategia działania Banku zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit a-d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarte są w Załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.
6. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 453 ust.1 lit. e zawarte jest w Załączniku nr 3.
7. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w załączniku nr 2.
8. W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że:
 - 1) Członkowie Zarządu Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Członkowie Rady Nadzorczej Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej) lub organach innych podmiotów.
 - 2) Członków Zarządu powołuje, zgodnie z przepisami prawa, Rada Nadzorcza, działając wg Statutu Banku Spółdzielczego w Iławie biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z Instrukcją zarządzania kadrami w Banku Spółdzielczym w Iławie oraz Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Iławie. Ocena indywidualna dokonywana jest jako ocena uprzednia (przy powoływaniu do składu Zarządu) oraz jako ocena następcza (w trakcie pełnienia funkcji członka Zarządu). Celem oceny jest stwierdzenie czy poszczególni członkowie Zarządu z osobna oraz Zarząd kolegialnie dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem a także czy posiadają wiedzę,

doświadczenie i umiejętności niezbędne do zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja nie stwarza zagrożenia dla reputacji Banku. Rada Nadzorcza Banku dokonała oceny odpowiedniości członków Zarządu, podczas której stwierdzono, iż członkowie Zarządu dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem w Banku. Reputacja Członków Zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

- 3) Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Iławie, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata. Oceny następczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z Polityką odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Iławie. Członkowie Rady Nadzorczej posiadają odpowiednie kompetencje i dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków. Rada Nadzorcza oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kieruje się obiektywną oceną i osądem.
- 4) Celem przyjętej przez Bank Polityki Różnorodności w organach Banku jest zapewnienie wysokiej jakości realizacji zadań, poprzez zapewnienie kadry o odpowiednich kwalifikacjach, potencjale rozwojowym, zmotywowanej i gotowej do pracy w atmosferze szacunku, zaufania i współpracy, stosując w pierwszej kolejności obiektywne kryteria merytoryczne i uwzględniając korzyści wynikające z różnorodności. Bank dąży do zapewnienia odpowiedniego udziału płci niedostatecznie reprezentowanej w organach Banku przy użyciu takich narzędzi jak rekrutacja, ocena odpowiedniości i sukcesja, przy czym nie odbywa się to ze szkodą dla funkcjonowania i odpowiedniości organu jako całości lub kosztem odpowiedniości pojedynczych członków organu Banku. W ramach dokonywanej oceny odpowiedniości członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku uwzględniana jest ocena zróżnicowania w odniesieniu do wykształcenia, doświadczenia zawodowego, wieku, a w przypadku zróżnicowania ze względu na płeć Bank zapewnia reprezentację kobiet w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku łącznie. Zróżnicowane doświadczenie zawodowe, kompetencje i wiedza merytoryczna członków Zarządu Banku powiązane są z działalnością nadzorowanych obszarów działania Banku i pozytywnie wpływają na efektywne zarządzanie Bankiem oraz realizowanie różnorodnych celów.
- 5) Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.
- 6) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty odpowiednią Instrukcją sporządzania informacji zarządczej, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. System ten dostarcza informacji na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku, profilu ryzyka, stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych, wyników testów warunków skrajnych oraz skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem. Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany

ekspozycji na ryzyko.

III. Zakres stosowania – art. 436 Rozporządzenia

Bank nie posiada podmiotów zależnych, wobec czego nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych

IV. Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia

Bank Spółdzielczy w ławie wylicza wysokość funduszy własnych zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie, w szczególności zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz ustawą Prawo bankowe.

Fundusze własne Banku obejmują:

1. kapitał Tier I;
2. kapitał Tier II.

Kapitał Tier I Banku obejmuje:

1. kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:
 - a) wpłacony fundusz udziałowy, który składa się z wpłat udziałów członków Banku. Na dzień 31.12.2019r. Bank Spółdzielczy w ławie posiadał 1475 udziałowców, a zgromadzony fundusz udziałowy wynosił 387,80 tys. zł, z czego do kapitału Tier 1 zaliczane jest 370 tys. zł. (wartość jednego udziału wynosiła 200,00 zł.),
 - b) w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów – fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
 - c) kapitał rezerwowy, który składa się z podziału nadwyżki z lat ubiegłych,
 - d) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
 - e) w ramach innych przejściowych korekt kapitału podstawowego Tier I – skutki wyceny instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”.
2. pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:
 - a) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
 - b) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji – w 2019 r. nie wystąpiły tego typu pomniejszenia,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji – w 2019 r. nie wystąpiły tego typu pomniejszenia,
 - d) strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu – w 2019 r. nie wystąpiły tego typu pomniejszenia.
3. kapitał dodatkowy Tier I, który stanowią instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 52 CRR – w 2019 r. Bank nie posiadał takich instrumentów,

4. pomniejszenia kapitału dodatkowego Tier I:

- 1) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji – w 2019 r. nie wystąpiły tego typu pomniejszenia,
- 2) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji – w 2019 r. nie wystąpiły tego typu pomniejszenia.

Kapitał Tier II Banku obejmuje rezerwę na ryzyko ogólne do wysokości 1,25% sumy kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.

Ograniczenia stosowane do obliczania funduszy własnych.

Do czasu stosowania w Banku zmienionej Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, Bank wykazuje fundusz udziałowy w rachunku funduszy własnych w ramach korekt okresu przejściowego, według następujących zasad:

- 1) podstawą obliczeń do wyznaczenia podstawy amortyzacji jest lista udziałowców oraz kwota opłaconych przez nich udziałów według stanu na 31.12.2011 r., z uwzględnieniem wpłat i wypłat udziałów zadeklarowanych na 31.12.2011 r., opłaconych i wypłaconych najpóźniej do 31.12.2012 r.;
- 2) kwota podstawy amortyzacji obliczona zgodnie z pkt. 1 jest stała;
- 3) wykazaną w okresie przejściowym wartością funduszu udziałowego jest mniejsza z kwot:
 - a) wartość podstawy amortyzacji obliczona zgodnie z pkt. 1 i 2 pomniejszona o wypowiedziane udziały znajdujące się w podstawie amortyzacji, o które za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego zostały umniejszone fundusze własne,
 - b) wartość podstawy amortyzacji obliczona zgodnie z pkt. 1 i 2 przemnożona przez wartości procentowe, które wynoszą w kolejnych latach odpowiednio: 2014 r. – 80%, 2015 r. – 70%, 2016 r. – 60%, 2017 r. – 50%, 2018 r. – 40%, 2019 r. – 30%, 2020 r. – 20%, 2021 r. – 10% oraz od dnia 01.01.2022 r. 0%.

Bank do umniejszania funduszy w trakcie poszczególnych lat stosuje amortyzację jednorazową, to znaczy stosownych pomniejszeń dokonuje na początku roku kalendarzowego za cały rok.

W przypadku konieczności dokonania pomniejszenia funduszy własnych na skutek wypowiedzianych udziałów, wypowiedzenia członkostwa, śmierci udziałowca Bank występuje do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o wydanie zgody na pomniejszenie funduszy własnych.

FUNDUSZE WŁASNE BANKU na 31.12.2019 r.

Poniższa tabela przedstawia strukturę funduszy własnych, którą Bank ujawnia w oparciu o Załącznik VI do Rozporządzenia 1423/2013 stanowiący wzór ujawniania informacji na temat funduszy własnych w okresie przejściowym.

Lp.	Rodzaj kapitału	Kwota w dniu ujawnienia (w tys. zł)	Opis głównych cech instrumentów	Przepis Rozporządzenia CRR
I. Kapitał TIER I				
1. KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I				
a	Fundusze rezerwowe	23 106,34	Fundusz tworzony z odpisów z zysków za kolejne lata oraz wpłat wpisowego	art. 29 ust. 1
b	Skumulowane inne całkowite dochody	27,24	Kwota, którą należy zgłosić, jest kwotą po odliczeniu wszelkich obciążeń podatkowych dających się przewidzieć w chwili wyliczenia tej kwoty, a przed zastosowaniem filtrów ostrożnościowych	art. 4 ust. 1 pkt 100 i art. 26 ust 1 lit d
c	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	700,00	Fundusz tworzony z odpisów z zysków	art. 26 ust. 1
d	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust.3 przeznaczona do wycofania z kapitału podstawowego TIER I	370,00	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust.3 przeznaczona do wycofania z kapitału podstawowego TIER I	art. 483 ust. 1 do 3 oraz art. 484-487
Pozycje pomniejszające kapitał podstawowy TIER I				
e	Wartości niematerialne i prawne	-67,46	Wartość netto wartości niematerialnych i prawnych pomniejszająca fundusze własne zgodnie z zapisami art. 127 Prawa Bankowego	art. 36 ust. 1 lit. b
f	inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym TIER I	-219,22	inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym TIER I	
Suma kapitału podstawowego TIER I		23 916,90		
2. Kapitał dodatkowy TIER I				
a	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, przeznaczona do wycofania z kapitału dodatkowego TIER I	0,00	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, przeznaczona do wycofania z kapitału dodatkowego TIER I	
Suma Kapitału TIER I		23 916,90		
II. Kapitał TIER II				
a	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	400,00	Rezerwa na ryzyko ogólne zaliczana do funduszy uzupełniających w wysokości do 1,25% aktywów ważonych ryzykiem	art. 62 lit. c
SUMA FUNDUSZY WŁASNYCH BANKU ZGODNIE Z CRR		24 316,90		

V. Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia

1. Bank posiada opracowany i wdrożony proces oceny adekwatności kapitałowej, który ma na celu utrzymanie funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka

ponoszonego przez Bank. Metoda stosowana przez Bank do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego polega na ustaleniu wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych i istotnych rodzajów ryzyka występującego w Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

Obliczenia regulacyjnego wymogu kapitałowego wykonuje się w odniesieniu do:

- 1) ryzyka kredytowego – z zastosowaniem metody standardowej,
- 2) ryzyka operacyjnego – z zastosowaniem metody podstawowego wskaźnika do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych,
- 3) ryzyka walutowego – zastosowaniem metody podstawowej.

Zgodnie z art. 501 Rozporządzenia wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorcy (MŚP) mnoży się przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne ryzyka Bank przyjmuje następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji), który może pojawić się w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt. 2), Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu Bank wyznacza (jako procent funduszy własnych) w oparciu o następujące przesłanki:
 - a) wysokość planowanego wyniku finansowego na dany rok obrotowy,
 - b) poziom współczynnika wypłacalności,
 - c) plany kapitałowe;
- 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt.4)

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlega weryfikacji oraz zatwierdzeniu przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku co najmniej raz w roku.

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka w tys. zł. według stanu na dzień 31.12.2019 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość
	I Filar	
I.	Ryzyko kredytowe	7 947,58
II.	Ryzyko operacyjne	1 097,24
	II Filar	
III.	Ryzyko stopy procentowej	545,68

	- ryzyko przeszacowania	0,00
	- ryzyko bazowe	545,68
IV.	Ryzyko płynności	0,00
V.	Pozostałe ryzyka	325,38
VI.	Kwota pomniejszeń wymogów	532,55
VII	Kapitał Tier I	23 916,90
VIII	Kapitał Tier II	400,00
IX	Łączny współczynnik kapitałowy	21,51%
X	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	21,15%
XI	Współczynnik kapitału Tier I	21,15%

2. Rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o których mowa w art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE

nie dotyczy

3. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia – 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112 Rozporządzenia

L.p.	Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy (w tys. zł)
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	66,41
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	615,41
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	63,16
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0,00
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0,00
6.	Ekspozycje wobec instytucji	2,89
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	0,00
8.	Ekspozycje detaliczne	807,39
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	5.948,29
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	11,93
11.	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00
12.	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0,00
13.	Ekspozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0,00
14.	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0,00
15.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0,00
16.	Ekspozycje kapitałowe	151,72
17.	Ekspozycje pozostałe	280,38
	Razem	7.947,58

4. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c);

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	0,00

5. Łączna wartość kapitału regulacyjnego wyniosła na koniec 2019 roku 9.044,81 tys. zł, natomiast całkowita kwota ekspozycji na ryzyko (kredytowe oraz operacyjne) wyniosła 113.060,18 tys. zł.

VI. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439 Rozporządzenia

Nie dotyczy

Bank nie posiada ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta

VII. Bufory antycykliczne – art. 440 Rozporządzenia

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0%, wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego wynosi 0.

VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego - art. 441 Rozporządzenia

Nie dotyczy

Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442 Rozporządzenia

1. Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane zostały zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, dalej zwane Rozporządzeniem 680/2014. Zgodnie z Rozporządzeniem 680/2014 za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 Rozporządzenia, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Ekspozycje zagrożone to należności Banku zakwalifikowane do kategorii należności, o których mowa w przepisach w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

2. W zakresie klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka oraz dla potrzeb naliczania odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych, Bank stosuje zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banków. Opis stosowanego podejścia oraz metod przyjętych do ustalania rezerw celowych zawarty jest w instrukcji „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Ilawie”.
3. Bank przeprowadza klasyfikację należności i dokonuje podziału wszystkich należności i zobowiązań pozabilansowych do następujących kategorii ryzyka:
 - 1) należności normalne,
 - 2) należności pod obserwacją,
 - 3) należności zagrożone, w tym poniżej standardu, wątpliwe i stracone.

Dokonując klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosuje kryteria:

- 1) kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek, w odniesieniu do ekspozycji kredytowych wobec Skarbu Państwa oraz osób fizycznych, udzielonych na cele nie związane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego,
- 2) kryterium ekonomiczne oraz kryterium terminowości spłaty kapitału i odsetek – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela), w odniesieniu do pozostałych ekspozycji kredytowych.

W przypadku detalicznych ekspozycji kredytowych jedynym kryterium jest terminowość spłaty. Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U. 2008 nr 235 poz. 1589 z późniejszymi zmianami).

Bank dokonuje przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych:

- 1) na podstawie terminowości spłaty kapitału i odsetek w okresach miesięcznych,
- 2) na podstawie kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika:
 - a) w okresach kwartalnych dla ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do wyższej kategorii ryzyka niż „normalne” bez względu na kwotę, dla ekspozycji w kategorii „normalne”, gdy kwota łącznego zaangażowania Banku wobec podmiotu jest wyższa niż 10% uznanego kapitału,
 - b) w okresach rocznych dla ekspozycji zaklasyfikowanych do kategorii ryzyka „normalne”, gdy kwota łącznego zaangażowania Banku wobec podmiotu jest niższa niż 10% uznanego kapitału.

Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości co najmniej:

- 1) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „pod obserwacją”;
- 2) 20% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „poniżej standardu”;
- 3) 50% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „wątpliwe”;
- 4) 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznaniem ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Bank dokonuje odpisów na ryzyko ogólne na pokrycie ogólnego ryzyka wiążącego się z prowadzeniem działalności kredytowej, które nie zostało ściśle określone. Wymagany poziom rezerw celowych na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne” oraz do kategorii „pod obserwacją”, może być pomniejszony o kwotę równą 25% rezerwy na ryzyko ogólne.

Zmiana stanu wartości rezerw celowych na należności bilansowe w okresie od dnia 01.01.2019 do dnia 31.12.2019 roku (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	620 546,61	459 898,72	-	330 996,98	749 448,35
	- w sytuacji normalnej i pod obserwacją	-	-	-	-	-
	- poniżej standardu	9 845,05	52 466,76	-	30 781,04	31 530,77
	- wątpliwe	259 394,57	627,07	-	50 673,42	209 348,22
	- stracone (w tym rezerwy celowe na inne należności*)	351 306,99	406 804,89	-	249 542,52	508 569,36
2.	Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego (w tym rezerwy celowe na inne należności*)	17,82	34,76	-	34,95	17,63
	RAZEM:	620 564,43	459 933,48	-	331 031,93	749 465,98

* Rezerwy celowe na przychody z tytułu prowizji do otrzymania: z tytułu obsługi rachunków bankowych, z tytułu kredytów i wierzytelności, z tytułu rozliczeń pieniężnych, z tytułu pozostałych usług bankowych; Rezerwy celowe na należności od klientów z tytułu poniesionych przez bank kosztów związanych z windykacją i zabezpieczeniem kredytów; Rezerwy celowe na należności wynikające z prawomocnych postanowień sądowych (w tym koszty zastępstwa procesowego).

Dane o stanie odpisów aktualizujących, z wyłączeniem rezerw celowych, według rodzajów aktywów, ze wskazaniem obrotowego stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń oraz stanu na koniec roku 2019:

Wyszczególnienie:		Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5	6	7
1.	Odpisy aktual. od należności sektor niefinansowy, w tym:	174 875,51	41 018,80	-	28 095,11	187 799,20
	- w syt. normalnej i pod obserwacją	-	-	-	-	-
	- poniżej standardu	36,38	1 723,93	-	1 760,31	-
	- wątpliwe	591,85	10 456,58	-	10 340,59	707,84
	- stracone	174 247,28	28 838,29	-	15 994,21	187 091,36
2.	Odpisy aktual. od na. s. budżetowy	-	-	-	-	-
3.	Instrumenty finansowe	529 000,00	-	-	-	529 000,00
	- obligacje	-	-	-	-	-
	- jednostki uczestnictwa	-	-	-	-	-
	- certyfikaty	529 000,00	-	-	-	529 000,00
4.	Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-
	RAZEM:	703 875,51	41 018,80	-	28 095,11	716 799,20

Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego według wagi ryzyka kontrahenta w tys. zł

Waga ryzyka	Wartość ekspozycji przed uwzględnieniem współczynników konwersji ekspozycji pozabilansowych	Podział ekspozycji przez współczynniki konwersji ekspozycji pozabilansowych				Wartość ekspozycji po uwzględnieniu współczynników konwersji ekspozycji pozabilansowych	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem po uwzględnieniu współczynnika wsparcia	Wymóg kapitałowy razem dla ryzyka kredytowego
		0%	20%	50%	100%			
0%	94 889,99	0,00	0,00	0,00	0,00	94 889,99	0,00	0,00
20%	38 643,55	0,00	0,00	0,00	0,00	38 643,55	7 728,71	618,30
50%	241,61	0,00	0,00	0,00	0,00	241,61	120,81	9,66
75%	19 988,14	0,00	4 453,28	1 103,75	0,00	21 430,68	10 092,42	807,39
100%	97 779,39	0,00	269,99	4 984,47	0,00	100 325,62	80 561,53	6 444,92
150%	7,42	0,00	0,00	0,00	0,00	7,42	11,12	0,89
250%	332,05	0,00	0,00	0,00	0,00	332,05	830,12	66,41
Razem	251 882,15					255 870,92	99 344,70	7 947,58

Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego wg stanu na 31.12.2019r. a także średnia kwota ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji:

L.p.	Klasa ekspozycji	Kwota ekspozycji po odliczeniu korekt wartości i rezerw	Średnia kwota ekspozycji
		w tys. zł	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	42 954,66	42 905,17
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	38 463,18	31 804,77
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	910,28	548,57
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	-	-
6.	Ekspozycje wobec instytucji	50 847,79	46 832,68
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	-	-
8.	Ekspozycje detaliczne	19 988,14	19 906,07
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	91 571,47	92 009,19
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	145,44	512,98
11.	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-
12.	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	-	-
13.	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	-	-
14.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-
15.	Ekspozycje kapitałowe	1 896,47	1 896,47
16.	Inne pozycje	5 104,72	5 365,78
Razem		251 882,15	241 781,69

Ekspozycje na ryzyko kredytowe w podziale na istotne branże, kwoty należności zagrożonych oraz rezerwy celowe:

BRANŻA	Udział w obligu kredytowym	Należności zagrożone	Rezerwy celowe
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	37,28%	224,46	31,53
Górnictwo i wydobywanie	0,04%		
Przetwórstwo przemysłowe	0,56%	334,13	223,18
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,13%		
Budownictwo	1,80%		
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	3,12%	421,27	210,02
Transport i gospodarka magazynowa	0,18%		
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0,24%	332,63	333,08
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,48%		
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,01%		
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0,03%		
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,16%		
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,15%		
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	27,19%		
Osoby prywatne	23,76%	74,22	86,41
Pozostałe usługi	4,87%		
RAZEM	100,00%	1386,70	884,22

Struktura oblięa kredytowego wg stanu na 31.12.2019r.

Wyszczególnienie	31-12-2019
Ogółem	141 377,88
Kredyty normalne i pod obserwacją	139 991,19
pod obserwacją	228,01
Kredyty zagrożone	1 386,70
Podmioty finansowe	0,00
Kredyty normalne i pod obserwacją	0,00
pod obserwacją	0,00
Kredyty zagrożone	0,00
Podmioty finansowe	0,00
Kredyty normalne i pod obserwacją	0,00
pod obserwacją	0,00
Kredyty zagrożone	0,00
Podmioty niefinansowe	102 697,68
Kredyty normalne i pod obserwacją	101 310,98
pod obserwacją	228,01
Kredyty zagrożone	1 386,70
Przedsiębiorstwa państwowe	0,00
Kredyty normalne i pod obserwacją	0,00
pod obserwacją	0,00
Kredyty zagrożone	0,00
Przedsiębiorstwa prywatne, spółki i spółdzielnie	2 618,13
Kredyty normalne i pod obserwacją	2 335,53
pod obserwacją	0,00
Kredyty zagrożone	282,60
Rolnicy indywidualni	59 150,46
Kredyty normalne i pod obserwacją	58 926,00
pod obserwacją	209,28
Kredyty zagrożone	224,46
Przedsiębiorcy indywidualni	6 660,34
Kredyty normalne i pod obserwacją	5 854,91
pod obserwacją	0,00
Kredyty zagrożone	805,43
Osoby prywatne	33 583,54
Kredyty normalne i pod obserwacją	33 509,32
pod obserwacją	18,74
Kredyty zagrożone	74,22
Instytucje niekomercyjne	685,21
Kredyty normalne i pod obserwacją	685,21
pod obserwacją	0,00
Kredyty zagrożone	0,00
Podmioty sektora rządowego	0,00
Kredyty normalne i pod obserwacją	0,00
pod obserwacją	0,00
Kredyty zagrożone	0,00
Podmioty samorządowe	38 680,20
Kredyty normalne i pod obserwacją	38 680,20
pod obserwacją	0,00
Kredyty zagrożone	0,00

Rozkład ekspozycji po odliczeniu korekt wartości i rezerw w zależności od typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP

Lp.	Kategoria ekspozycji	Sektor finansowy	Sektor rządowy i budżetowy	Sektor niefinansowy		Pozostałe
				Ogółem	- w tym MŚP	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	42 622,61	-	-	-	332,05
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	38 463,18	-	-	-
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	910,28	-	-	-
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-	-	-	-
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	-	-	-	-	-
6.	Ekspozycje wobec instytucji	50 847,79	-	-	-	-
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	-	-	-	-	-
8.	Ekspozycje detaliczne	-	-	6 314,62	13 673,52	-
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	-	-	28 219,70	63 351,77	-
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	-	-	145,44	-	-
11.	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-
12.	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	-	-	-	-	-
13.	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	-	-	-	-	-
14.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-
15.	Ekspozycje kapitałowe	1 896,47	-	-	-	-
16.	Inne pozycje	-	-	-	-	5 104,72
Razem :		95 366,87	39 373,46	34 679,77	77 025,29	5 436,77

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami, w stosownych przypadkach ekspozycje zaprezentowano w wartości nominalnej (w tys. zł)

Klasy należności	bez określonego terminu	do 7 dni	7-31 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	powyżej 20 lat
1. Kasa	1632,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Należności od sektora finansowego	61 611,19	18 900,62	0,00	0,00	7,58	0,00	529,00	0,00	0,00	0,00
3. Sektor niefinansowy (bilansowe)	271,80	213,50	1 333,72	3 733,89	4 531,48	8 986,88	42 837,48	22 379,47	14 778,31	3 745,67
- osoby fizyczne	6,28	119,43	139,87	615,36	792,03	1 584,67	9 439,56	7 569,49	9 459,74	3 745,67
- podmioty gospodarcze	168,20	21,80	95,68	538,38	597,18	1 313,87	3 391,44	2 687,11	1 332,95	0,00
- rolnicy	97,32	72,27	1 098,16	2 580,16	3 142,27	6 088,34	30 006,48	12 122,87	3 985,62	0,00
4. Sektor niefinansowy (pozabilansowe)	1 749,58	364,64	248,04	479,15	1 481,48	1 656,41	4 279,11	0,00	0,00	0,00
5. Sektor rządowy i budżetowy	13 139,01	0,00	100,00	0,00	10,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane według stanu dzień 31.12.2019 r.

Raport nr 1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

a	b	c	d	e	f	g	h
Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji		Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw	Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych		
Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania		w tym ekspozycje z utratą wartości	obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne	
1 kredyty i zaliczki	861 947	861 947		575 861			
2 banki centralne							
3 instytucje rządowe							
4 instytucje kredytowe							
5 inne instytucje finansowe							
6 przedsiębiorstwa niefinansowe	278 328	278 328					
7 gospodarstwa domowe	583 619	583 619		575 861			
8 dłużne papiery wartościowe							
9 zobowiązania do udzielenia pożyczki							
10 łącznie	861 947	861 947		575 861			

Raport nr 2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

a	b	c	d	e		f	g		h	i	j	k	l
				Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna			Ekspozycje nieobsługiwane						
Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje obsługiwane	
Nieprzeterminowane lub przeterminowane >30 dni <=90 dni		Przeterminowane >30 dni <=90 dni		Przeterminowane >90 dni <=180 dni		Przeterminowane >180 dni <=360 dni		Przeterminowane >360 dni <=540 dni		Przeterminowane >540 dni <=720 dni		Przeterminowane >720 dni	
190 919 912 101 377 38 704 965		190 919 912 101 377 38 704 965		1 625 348 18		283 766 18		54 678 401 212		207 999 401 212		1 617 892 18	
1 Kredyty i zaliczki													
2 Banki centralne													
3 Instytucje rządowe													
4 Instytucje kredytowe													
5 Inne instytucje finansowe													
6 Przedsiębiorstwa niefinansowe													
7 w tym MSP													
8 Gospodarstwa domowe													
9 Dłużne papiery wartościowe													
10 Banki centralne													
11 Instytucje rządowe													
12 Instytucje kredytowe													
13 Inne instytucje finansowe													
14 Przedsiębiorstwa niefinansowe													
15 Ekspozycje pozabilansowe													
16 Banki centralne													
17 Instytucje rządowe													
18 Instytucje kredytowe													
19 Inne instytucje finansowe													
20 Przedsiębiorstwa niefinansowe													
21 Gospodarstwa domowe													
22 Łącznie	232 526 488	232 526 488	1 625 348	677 693	283 766	54 678	401 212	207 999	1 617 892				

Raport nr 4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne

	a		b	
	Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie			
	Wartość w momencie początkowego ujęcia		Skumulowane ujemne zmiany	
1	Rzeczowe aktywa trwałe	0,00		0,00
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0,00		0,00
3	Nieruchomości mieszkalne	0,00		0,00
4	Nieruchomości komercyjne	0,00		0,00
5	Ruchomości (samochody, środki transportu, itp..)	0,00		0,00
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne	0,00		0,00
7	Pozostałe	0,00		0,00
8	Łącznie	0,00		0,00

X. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443 Rozporządzenia

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Formularz A - Aktywa

		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa instytucji zgłaszającej	0,00		240 574,65	
030	Instrumenty kapitałowe	0,00	0,00	1 896,47	1 896,47
040	Dłużne papiery wartościowe	0,00	0,00	41 606,58	41 606,58
120	Inne aktywa	0,00		197 071,60	

Formularz B - Zabezpieczenia otrzymane

		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia
		010	040
130	Zabezpieczenia otrzymane przez instytucję zgłaszającą		88 394,45
150	Instrumenty kapitałowe		0,00
160	Dłużne papiery wartościowe		0,00
230	Inne zabezpieczenia otrzymane		88 394,45
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS		0,00

Formularz C - Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania

		Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	0,00	0,00

D - Informacja o istotności obciążeń

- 1) Aktywa Banku Spółdzielczego w Ilawie nie są obciążone
- 2) W wartości bilansowej aktywów wolnych od obciążeń Instrumenty kapitałowe stanowią 0,79% aktywów, zaś papiery wartościowe stanowią 17,29% aktywów

XI. Korzystanie z ECAI – art. 444 Rozporządzenia

Nie dotyczy

Bank nie korzysta z ratingów.

XII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	0

Wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe w całym 2019 roku nie wystąpił.

XIII. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są przez Bank metodą wskaźnika bazowego (art. 315-316 Rozporządzenia). Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2019 r. wyniósł 1.097,24 tys. zł

Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2019 roku podane są w poniższej tabeli.

Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego	Ilość	Straty (w tys. zł)
1. Oszustwa wewnętrzne	-	-
2. Oszustwa zewnętrzne	-	-
3. Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy	-	-
4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe	-	-
5. Uszkodzenia aktywów	-	-
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów	232	3,77
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	805	2,39
RAZEM	1037	6,16

W 2019 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach którego identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje się ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania

zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym. W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników.

XIV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447 Rozporządzenia

Podstawowym celem dokonywania inwestycji jest uzupełnienie bieżącej działalności Banku i odpowiednie wykorzystanie nadwyżek finansowych (nadwyżki inwestycyjnej) z zamiarem zwiększenia rentowności działalności. Dodatkowym celem inwestycyjnym może być budowa portfela aktywów płynnych celem zabezpieczenia zapasu aktywów płynnych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku Bank Spółdzielczy w Ławie posiadał następujące aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:

L.p.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa w tys. zł.	Cel nabycia
1.	Akcje Banków:	1 892,47	
	- Akcje Banku Zrzeszającego BPS S.A.	1 872,47	przyczyny strategiczne
	- Akcje Banku SGB S.A.	20,00	przyczyny strategiczne
2.	Bony pieniężne	41 606,58	wykorzystanie nadwyżek finansowych i zysk z inwestycji
3.	Certyfikaty inwestycyjne	-	
4.	Inne (udziały SSOZ BPS, TUV, Spółdzielnia Mieszkaniowa)	4,00	przyczyny strategiczne
	RAZEM:	43 503,05	

Bank jest w posiadaniu certyfikatów inwestycyjnych 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych, których wartość bilansowa wynosi zero ze względu na utworzony w latach ubiegłych odpis z tytułu utraty wartości w wysokości 100% wartości nominalnej.

Akcje w Banku Zrzeszającym oraz udziały w SSOZ BPS zostały wycenione według ceny nabycia zgodnie z par. 36 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

XV. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448 Rozporządzenia

Ryzyko stopy procentowej jest definiowane przez Bank jako ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych Banku wrażliwych na zmiany stóp procentowych w wyniku zmian stóp procentowych na

rynku. W Banku występują trzy podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:

ryzyko bazowe – wynika z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp bazowych stosowanych w Banku, dla instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe; podstawowe znaczenie ma tu rozpiętość (spread) między różnymi stawkami bazowymi, która może zmienić się niespodziewanie i niesymetrycznie oraz wzajemna relacja posiadanych przez Bank aktywów i pasywów w ramach poszczególnych stawek bazowych; ryzyko bazowe związane jest również z ograniczonymi możliwościami zmiany oprocentowania poszczególnych aktywów i pasywów, z uwagi na niski poziom zastosowanych stóp procentowych; ryzyko bazowe wzmocnione jest poprzez stosowane przez Bank mnożniki (wskaźniki) określających relację zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w stosunku do zmiany stawek bazowych,

ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – wynika z różnic w czasie pomiędzy wystąpieniem zmian stóp procentowych aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych posiadających różne okresy przeszacowania stóp procentowych,

ryzyko opcji klienta – wynika z prawa (nie obowiązku) posiadanego przez klienta do zmiany wielkości i harmonogramu przepływów gotówkowych aktywów, pasywów lub pozycji pozabilansowych Banku, np. kredyty i papiery wartościowe zawierające ryzyko wcześniejszej spłaty lub ryzyko wydłużenia terminu spłat, kredyty o zmiennej stopie procentowej mające wyraźne lub ukryte opcje na górny limit stopy procentowej (lub też brak opcji na dolny limit), prawo wycofania depozytu przed upływem terminu.

Jako znaczący poziom wykorzystania opcji klienta uznaje się sytuację gdy:

- 1) zrywalność depozytów terminowych przekroczy w okresie analizowanego miesiąca poziom 2% kwoty depozytów ogółem,
- 2) łączna kwota kredytów spłacanych przed terminem przekroczy w okresie analizowanego miesiąca 2% kwoty kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją. Za przedterminową spłatę kredytu uznaje się przypadek, gdy kwota spłacana przed terminem wynosi co najmniej 5.000 złotych i jednocześnie wyprzedzenie w stosunku do ustalonego (umownego) harmonogramu spłat skutkuje całkowitą spłatą kredytu.

Do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:

- 1) metodę luki stopy procentowej,
- 2) metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego,
- 3) metodę zmiany wartości ekonomicznej Banku,
- 4) analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej.

Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu Banku.

Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych. Wszystkie limity związane z ryzykiem stopy procentowej monitorowane są przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz (ZRA). W przypadku przekroczenia ustanowionych limitów, Komórka monitorująca (ZRA) informuje Zarząd (lub członka Zarządu) o stopniu przekroczenia limitu, przedstawiając jednocześnie wyjaśnienie

przyczyn tego przekroczenia.

Na dzień 31.12.2019 r. obliczono potencjalną zmianę wyniku finansowego (odsetkowego) dla szokowego spadku lub wzrostu stop procentowych (zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank – wzrost i spadek o 200 p.b). W przypadku wzrostu stóp procentowych potencjalna zmiana wyniku odsetkowego w okresie najbliższych 12 m-cy (uwzględniając jednocześnie ryzyko przeszacowania i ryzyko bazowe) wyniosłaby (+)1.204,8tys. zł (co stanowi 4,9% funduszy własnych Banku), natomiast w przypadku spadku, zmianę tę oszacowano na (-) 3.375,9 tys. zł (co stanowi 13,9% funduszy własnych Banku).

Data analizy: 31-gru-19

TAB.3

Scenariusze zmian wyniku odsetkowego w okresie 12 miesięcy

tys.zł

Zmiana stóp procentowych NBP	Ryzyko przeszacowania	Ryzyko przeszacowania i ryzyko bazowe				
	Jednakowa zmiana oprocentowania aktywów i pasywów	Zmiana oprocentowania bez uwzgl. wskaźników; przy oproc. < 2% spadek maks. do 0%	Zmiana oprocentowania z uwzgl. wskaźników; przy oproc. < 2% spadek maks. do 0%	Zmiana oprocentowania z uwzgl. wsk., rozbieżności w zmianach pom. R, PS i W, proporcji pom. R i stopami w grupie B	Zmiany w kol. IV w relacji do funduszy własnych	Zmiany w kol. IV w relacji do wyniku odsetkowego
WARIANT >>>	I	II	III	IV	V	VI
+ 2,00	866,6	866,6	1 063,3	1 204,8	4,9%	21,4%
+ 1,00	433,3	433,3	531,6	608,0	2,5%	10,8%
+ 0,50	216,6	216,6	265,8	439,7	1,8%	7,8%
+ 0,25	108,3	108,3	132,9	229,3	0,9%	4,1%
- 0,25	-108,3	-277,0	-285,1	-430,3	1,8%	7,6%
- 0,50	-216,6	-628,8	-621,1	-852,9	3,5%	15,1%
- 1,00	-433,3	-1 332,3	-1 293,1	-1 662,5	6,8%	29,5%
- 2,00	-866,6	-2 875,5	-3 294,8	-3 375,9	13,9%	59,9%

Zestawienie zmiany wartości ekonomicznej banku na skutek zmian stóp procentowych wg stanu na 31.12.2019 r. (w tys. zł)

Zmiana wartości ekonomicznej banku na skutek zmian stóp procentowych o 2 p.p.

Data analizy 31 gru 19

Zmiana wartości ekonomicznej								
	1 dzień	od 2 do 30 dni	pow. 1 m-ca do 3 m-cy	pow. 3 m-cy do 6 m-cy	pow. 6 m-cy do 12 m-cy	pow. 1 roku do 3 lat	powyżej 3 lat	Suma
Luka	127 738	10 805	168	182	293	589	47	139 821
Duration	0,003	0,04	0,17	0,38	0,75	1,00	1,00	
stopa dyskontowa r	1,50%	1,63%	1,71%	1,79%	1,84%	1,84%	1,84%	
1+r	1,015	1,016	1,017	1,018	1,018	1,018	1,018	
MD	0,00	0,04	0,16	0,37	0,74	0,98	0,98	
Zmiana wartości ekonomicznej								
+200 p.b.	-6,99	-9,45	-0,55	-1,34	-4,32	-11,57	-0,92	-35,14
-200 p.b.	6,99	9,45	0,55	1,34	4,32	11,57	0,92	35,14

Zmiana wartości ekonomicznej banku	35,1
Zmiana wartości ekonomicznej banku jako % funduszy własnych	0,14%

Na dzień 31.12.2019 r. wrażliwość wartości ekonomicznej Banku wynikająca ze wzrostu stóp procentowych o 200 p.b. wynosi 35,14 tys. zł., co stanowi 0,14% funduszy własnych, przy spadku stóp procentowych o 200 p.b. (-) 35,14 tys. zł., co stanowi 0,14% funduszy własnych.

Zestawienie luki stopy procentowej wg stanu na 31.12.2019 r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Termin przeszacowania						
	Ogółem	<= 1D	(2D-1M)	(1M-3M)	(3M-6M)	(6M-12M)	> 12M
Aktywa oprocentowane	235 236	146 916	80 987	222	6 182	293	635,75
Pasywa oprocentowane	207 399	12 587	1 742	187 298	5 772	0	0
Luka (aktywa-pasywa)	27 837	134 329	79 245	-187 076	410	293	636
Luka narastająco		162 166	241 411	54 335	54 745	55 038	55 673
Zmiana wyniku odsetkowego w ciągu 1 roku wywołana zmianą oprocentowania np. o -2 p.p.	-1 081	-2 679	-1 514	3 118	-5	-1	

XVI. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449 Rozporządzenia

Nie dotyczy

Bank nie posiada ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XVII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzenia

Bank wprowadził „Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Iławie” oraz „Politykę wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczego w Iławie”. Powyższe Polityki zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. W wyniku dokonanej w 2019 roku identyfikacji pracowników, których działalność zawodowa może mieć istotny wpływ na profil ryzyka Banku, uznano, iż przez osoby zajmujące stanowiska istotne w Banku rozumie się członków Zarządu Banku oraz stanowisko ryzyka braku zgodności. Organem pełniącym nadzór nad wynagrodzeniem tych osób jest Rada Nadzorcza Banku, która dokonywała oceny stopnia realizacji wyznaczonych celów, będących podstawą przyznanego wynagrodzenia zmiennego.

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komisji ds. wynagrodzeń, jak także Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

Przyjęta przez Bank Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, obejmuje stałe składniki wynagrodzenia oraz zmienne składniki wynagrodzenia rozumiane jako premia uznaniowa.

Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają wyłącznie charakter pieniężny.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego dla pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, ustalana jest przez Radę Nadzorczą Banku.

W zakresie zmiennych składników wynagrodzenia, Bank uwzględnia następujące zasady:

- 1) ocena efektów pracy osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku oparta jest o kryterium ilościowe oraz jakościowe,
- 2) w odniesieniu do członków Zarządu:
 - kryterium ilościowe obejmuje wartości wskaźników osiągniętych przez Bank w odniesieniu do planu finansowego, sektora banków spółdzielczych oraz norm ostrożnościowych określonych w przepisach zewnętrznych,
 - kryterium jakościowe obejmuje ocenę rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe oraz informacje o toczących się postępowaniach przez organy ścigania w stosunku do danego członka Zarządu;
- 3) w odniesieniu do stanowiska ryzyka braku zgodności – kryteriami oceny efektów pracy są kryteria niefinansowe takie jak:
 - ocena zaangażowania danej osoby w realizację powierzonych zadań,
 - ocena działań nadzorowanego obszaru dokonana przez audyt wewnętrzny.
- 4) ocena wyników pracy obejmuje okres trzech lat oraz bieżący kwartał danego roku,
- 5) zmienne składniki wynagradzania przyznawane są w okresach kwartalnych z uwzględnieniem oceny efektów pracy osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze winno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników,
- 6) łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego Banku do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej,
- 7) wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne,
- 8) zmienne składniki wynagradzania wypłacane są jednorazowo, bez odraczania i bez wypłaty w formie instrumentów finansowych zmiennych na udziały z uwagi na brak takich instrumentów,
- 9) warunkiem ograniczającym lub wykluczającym przyznanie i wypłatę zmiennych składników wynagradzania jest:
 - uczestnictwo pracownika w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania,
 - prowadzona likwidacja Banku będąca następstwem pogorszenia sytuacji ekonomicznej uniemożliwiającej dalsze prowadzenie działalności,
 - zaistnienie przesłanki do ogłoszenia upadłości Banku,
 - prawomocne skazanie pracownika za przestępstwo, którego skutkiem jest szkoda w majątku Banku,
 - prowadzone postępowanie naprawcze Banku,
 - zawiadomienie przez Zarząd Banku Komisji Nadzoru Finansowego oraz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o naruszeniu lub wystąpieniu naruszenia przez Bank przepisów, o których mowa w art. 142 ust. 1 Prawa bankowego,

- brak spełnienia przez pracownika standardów dotyczących rękopimi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem, czyli:
 - niezyskanie pozytywnej oceny w procesie oceny efektów pracy,
 - w okresie podlegającym ocenie dopuszczenie się naruszenia obowiązków pracowniczych, skutkujących udzieleniem pracownikowi kary porządkowej,
 - w okresie podlegającym ocenie dopuszczenie się nieprzestrzegania oraz nadużywania zasad Polityki w celu osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści materialnych,
 - w okresie podlegającym ocenie dopuszczenie się naruszenia zasad Kodeksu etyki.

Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku:

1. Wynagrodzenie Członków Zarządu (w tys. zł.)

Wynagrodzenie stałe	441,59
Wynagrodzenie zmienne:	
a) wynagrodzenie płatne w gotówce	88,16
b) akcje oraz instrumenty związane z akcjami	0,00
c) inna forma wynagrodzenia	0,00
Wartość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą	0,00
Liczba osób otrzymujących w/ w wynagrodzenia	3

2. Wynagrodzenie pracowników, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku (w tys. zł.)

Wynagrodzenie stałe	59,13
Wynagrodzenie zmienne:	
a) wynagrodzenie płatne w gotówce	13,64
d) akcje oraz instrumenty związane z akcjami	0,00
e) inna forma wynagrodzenia	0,00
Wartość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą	0,00
Liczba osób otrzymujących w/ w wynagrodzenia	1

W 2019 roku jedna osoba była beneficjentem odprawy związanej z zakończeniem stosunku zatrudnienia. Wysokość odprawy na rzecz tej osoby wyniosła 35,10 tys. zł.

W 2019 roku stosunek zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku, do stałych wynosił 18,99 %.

Żadna z osób, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w 2019 roku nie otrzymała wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

XVIII. Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia

Bank dokonuje wyliczenia wskaźnika dźwigni w oparciu o zapisy Rozporządzenia. Wartość wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 9,77%.

Bank dokonuje obliczenia wskaźnika dźwigni finansowej w okresach kwartalnych. Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany zarówno w odniesieniu do kapitału Tier 1, jak i według definicji przejściowej kapitału Tier 1.

Podział miary ekspozycji całkowitej używanej we wskaźniku dźwigni i wartości wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2019 r. przedstawia poniższa tabela:

Podział ekspozycji całkowitej używanej we wskaźniku dźwigni zgodny ze sprawozdaniem COREP oraz wskaźnik dźwigni	Wartość w tys. zł.
Ekspozycja z tytułu transakcji finansowania papierów wartościowych	0
Instrumenty pochodne	0
Niewykorzystane zobowiązania kredytowe, które można w każdym momencie bezwarunkowo anulować bez uprzedzenia	0
Pozycje pozabilansowe związane z finansowaniem handlu o średnim/niskim ryzyku	110, 62
Pozycje pozabilansowe o średnim ryzyku związane z finansowaniem handlu i pozycje pozabilansowe związane z oficjalnie wspieranym finansowaniem eksportu	0
Inne pozycje pozabilansowe	3 878, 15
Pozostałe aktywa	241 003, 19
Wskaźnik dźwigni – wykorzystując w pełni wprowadzoną definicję kapitału Tier 1	9,69%
Wskaźnik dźwigni – wykorzystując definicję przejściową kapitału Tier 1	9,77%

Biorąc pod uwagę coroczną ocenę istotności rodzajów ryzyka, Bank ocenia ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej jako nieistotne. Zasady dotyczące wyliczania wskaźnika dźwigni Bank opisał w Instrukcji wyznaczania w Banku Spółdzielczym w Iławie współczynników kapitałowych oraz wskaźnika dźwigni, wprowadzonej przez Zarząd Banku.

Poziom wskaźnika dźwigni w 2019 r. znajdował się na zadowalającym poziomie, przy niewielkich zmianach, nie jest więc uzasadniony opis czynników wpływających na zmiany jego wielkości.

XIX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452 Rozporządzenia
Nie dotyczy
Bank nie stosuje metody IRB.

XX. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia

1. Bank nie stosuje kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.
2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi.

Bank podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości. Jakość zaproponowanych zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, dostępu do zabezpieczenia oraz ich wpływu na wysokość ewentualnie tworzonych rezerw celowych. Umowy dotyczące zabezpieczeń ekspozycji kredytowych podlegają monitorowaniu pod kątem ekonomicznym i prawnym.

W celu zmniejszenia ekspozycji Banku na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu prawnego zabezpieczenia stosuje się dywersyfikację, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych. Potencjalnym źródłem spłaty wierzytelności jest jej prawne zabezpieczenie. Z tego względu wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest systematycznie aktualizowana przez pracowników Banku, w ramach prowadzonego monitoringu. Oceniając przedmiot zabezpieczenia Bank uwzględnia wartość zabezpieczenia możliwą do uzyskania podczas ewentualnego postępowania windykacyjnego, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne, ekonomiczne oraz inne mogące wpływać na rzeczywistą możliwość zaspokojenia się Banku.

Bank opracował i wdrożył zasady szacowania, weryfikacji i aktualizacji wartości przyjętych zabezpieczeń zawarte w „Instrukcji prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Iławie”, „Instrukcji monitoringu zabezpieczeń w Banku Spółdzielczym w Iławie” oraz w „Instrukcji ustanawiania i monitoringu zabezpieczeń hipotecznych w Banku Spółdzielczym w Iławie”.

Stały monitoring zabezpieczeń prawnych zapewnić ma uzyskanie pełnej i bieżącej informacji o stanie zabezpieczeń i ich adekwatności w stosunku do skali ryzyka obciążającego ekspozycje kredytowe w odniesieniu do:

- 1) zmiennej w czasie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy lub innych podmiotów tj. wystawców zabezpieczeń, w przypadku których ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy można zastąpić oceną sytuacji ekonomiczno-finansowej wystawcy zabezpieczenia,
- 2) kryterium terminowości spłaty (rat kapitałowych i odsetkowych),
- 3) wysokości utworzonej rezerwy celowej,
- 4) ewentualnej zmiany warunków spłaty kredytu (np. prolongaty płatności rat kredytowych, nowy harmonogram spłat itp.).

Bank dokonuje przeglądów i aktualizacji zabezpieczeń ekspozycji kredytowych zgodnie z Instrukcją „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Iławie”, a mianowicie:

- 1) przeglądów i aktualizacji wartości zabezpieczeń, o które pomniejszono podstawę tworzenia rezerw celowych, dokonuje się co najmniej raz na koniec każdego kwartału,
- 2) przeglądów i aktualizacji zabezpieczeń ekspozycji kredytowych, zaklasyfikowanych do kategorii normalne, jeżeli kwota ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec tego podmiotu nie przekracza 10% funduszy własnych Banku – dokonuje się przynajmniej raz do roku – nie później niż do końca roku,
- 3) przeglądów i aktualizacji pozostałych zabezpieczeń, poza kategoriami wymienionymi w pkt. 1) i 2) dokonuje się przynajmniej raz na kwartał.

Oprócz podstawowej funkcji, jaką spełniają przyjęte w Banku zabezpieczenia, pozwalają one również bezpośrednio redukować skalę zrealizowanego ryzyka kredytowego; Bank może wykorzystywać przyjęte zabezpieczenia do pomniejszania podstawy naliczania rezerw celowych zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

3. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjętych przez daną instytucję

Bank określił szczegółowe zasady ustanawiania prawnych form zabezpieczeń spłaty kredytu w „Instrukcji prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Iławie”

Bank przyjmuje w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

- 1) weksel in blanco;
- 2) kaucja pieniężna;
- 3) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym;
- 4) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym;
- 5) poręczenie według prawa cywilnego;
- 6) poręczenie wekslowe;
- 7) przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
- 8) cesja praw z umów ubezpieczenia;
- 9) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/przeniesienie własności;
- 10) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/przeniesienie własności;
- 11) zastaw rejestrowy;
- 12) zastaw zwykły;
- 13) zastaw finansowy;
- 14) hipoteka;
- 15) akt notarialny, w którym dłużnik poddaje się egzekucji;
- 16) przystąpienie do długu;
- 17) przejęcie długu;
- 18) ubezpieczenie kredytu, m.in. na życie kredytobiorcy.

4. Bank nie dokonuje transakcji na instrumentach pochodnych.

5. Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje

limity zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do grupy klientów, produktów, branż, zabezpieczeń. W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań. Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań, mających na celu dywersyfikację tego ryzyka, uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Banku. Zasady klasyfikacji ryzyka koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego.

XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Nie dotyczy

Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Nie dotyczy

Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

XXIII. Ryzyko płynności i pozycji płynnościowej (Rekomendacja P)

1. Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności

Pierwszy poziom zarządzania ryzykiem płynności stanowi komórka zarządzająca operacyjnie tym ryzykiem w zakresie lokowania nadwyżek środków. W Banku Spółdzielczym w Łławie jest to Zespół Finansowo-Księgowy. Do jego zadań należy w szczególności zarządzanie płynnością bieżącą, krótkoterminową i długoterminową, w tym: lokowanie i utrzymywanie na wymaganym poziomie środków na rachunku minimum depozytowego, lokowanie pozostałych dostępnych środków na lokaty ujmowane jako aktywa płynne w nadzorczych miarach płynności lub też we wpływach w rachunku wskaźnika LCR, lokowanie środków w dłużne papiery wartościowe Skarbu Państwa, ograniczanie ryzyka płynności poprzez dopasowywanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów w sytuacji znaczących depozytów, których wycofanie Bank uzna jako wysoce prawdopodobne. W celu optymalizacji rentowności Bank stosuje również w każdym dniu roboczym zasadę zakładania automatycznego depozytu O/N. Główną działalnością Banku jest działalność kredytowo – depozytowa, która wykonywana jest przez dedykowane ku temu komórki i sieć sprzedaży. W uzasadnionych przypadkach w celu minimalizowania ryzyka płynności komórki operacyjnie zarządzające ryzykiem płynności zasięgają opinii komórki zarządzającej ryzykiem płynności na drugim poziomie. Komórką dokonującą identyfikacji, pomiaru, monitorowania oraz raportowania o ryzyku płynności jest Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz. Jest to drugi poziom zarządzania ryzykiem płynności. Do zadań tego zespołu należy w szczególności: codzienne wyznaczanie pozycji płynnościowej w zakresie nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR, informowanie jednostki zarządzającej IPS o wynikach dokonywanych pomiarów, sporządzanie miesięcznych analiz dotyczących zarządzania ryzykiem płynności zawierających w szczególności: analizę źródeł finansowania działalności, analizę wskaźników płynności, w tym wskaźnika zrywalności

depozytów, analizę urealnionej luki płynności, analizę kwoty środków do natychmiastowej dyspozycji, dokonywanie testów warunków skrajnych w oparciu o przyjęte negatywne scenariusze sytuacji skrajnej.

2. Sposób pozyskiwania finansowania działalności

Bank pozyskuje finansowanie działalności głównie poprzez kierowanie swojej oferty depozytowej do sektora niefinansowego. Bank stara się zdywersyfikować swoją ofertę z punktu widzenia terminów wymagalności depozytów, jak i charakteru depozytu (depozytu terminowe i bieżące). Z uwagi na ryzyko rynkowe Bank w ograniczonym zakresie oferuje swoim klientom depozyty z pierwotnym terminem wymagalności powyżej jednego roku. Bank oferuje klientom depozyty w sieci swoich placówek. Oferta Banku skierowana jest również do jednostek samorządowych oraz w mniejszym stopniu do podmiotów sektora finansowego. Do finansowania działalności kredytowej wykorzystywane są głównie fundusze własne, a także stabilna część depozytów wskazanych powyżej.

3. Stopień scentralizowania funkcji skarbowych oraz funkcji zarządzania ryzykiem płynności

Funkcje skarbowe w Banku wykonuje Zespół finansowo-księgowy, zaś funkcje zarządzania ryzykiem płynności rozumianą jako funkcje monitorowania oraz kontrolowania ryzyka płynności wykonuje Zespół zarządzania ryzykami i analiz. Funkcje, o których mowa powyżej, są w pełni scentralizowane w skali Banku. Komórki organizacyjne zaangażowane w wykonywanie funkcji skarbowych i zarządzania ryzykiem płynności współpracują ze sobą w zakresie stosowania środków mitygujących.

4. Zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia i Systemu Ochrony BPS S. A.

Bank jest zrzeszony w ramach zrzeszenia BPS oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. W zakresie zarządzania ryzykiem płynności w ramach zrzeszenia BPS Bank Zrzeszający:

- a. prowadzi rachunki bankowe Banku, za pomocą których przeprowadzane są rozliczenia pieniężne i utrzymywana jest rezerwa obowiązkowa,
- b. prowadzi inne rachunki Banku,
- c. pośredniczy w nabywaniu i zbywaniu instrumentów finansowych,
- d. udziela Bankowi kredytów i pożyczek.

W zakresie zarządzania ryzykiem płynności w ramach zrzeszenia Bank:

- a. otwiera i posiada rachunek w Banku Zrzeszającym,
- b. przeprowadza za pomocą rachunku bieżącego rozliczenia pieniężne i utrzymuje rezerwę obowiązkową,
- c. deponuje w Banku Zrzeszającym inne środki finansowe za wyjątkiem: środków wykorzystanych w działalności kredytowej, środków inwestycyjnych, środków utrzymywanych w ramach spółdzielczego systemu ochrony.

Bank jest członkiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. W ramach tego systemu Bank:

- realizuje działania związane z funkcjonowaniem mechanizmów kontroli, klasyfikowania oraz ograniczania ryzyka,
- przestrzega limitów ograniczających ryzyko płynności w wewnętrznym systemie ochrony w zakresie: wskaźnika LCR, wskaźnika NSFR, nadzorczych miar płynności (min. zgodnie z przepisami prawa).

W ramach systemu ochrony jednostka zarządzająca IPS:

- podejmuje działania mające na celu kontrolę dokonywaną w oparciu o jednakowo zorganizowane mechanizmu kontrolowania i monitorowania ryzyka,
- wykonuje audyt wewnętrzny wśród uczestników,
- udziela uczestnikom pomocy finansowej,
- stosuje wobec uczestników stosowne środki oddziaływania o charakterze prewencyjnym oraz dyscyplinującym mające na celu zapobieganie nadmiernemu ryzyku Banku.

5. Rozmiar i skład nadwyżki płynności

Miara płynności	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki	Nazwa części składowej	Wartość części składowej (w tys. zł)
M1	Luka płynności krótkoterminowej $((A1+A2)-B5)$	43 188,75	A1-podstawowa rezerwa płynności	63 878,55
			A2-uzupełniająca rezerwa płynności	18 147,57
			B5-środki obce niestabilne	38 837,38
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej $((A1+A2)/B5)$	2,11	A1-podstawowa rezerwa płynności	63 878,55
			A2-uzupełniająca rezerwa płynności	18 147,57
			B5-środki obce niestabilne	38 837,38
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi $(B1/A5)$	3,28	B1-fundusze własne pomniejszone o sumę wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i wymogu z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta	24 335,25
			A5-aktywa niepłynne	7 416,65
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi $((B1+B2)/(A4+A5))$	1,43	B1-fundusze własne pomniejszone o sumę wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i wymogu z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta	24 335,25
			B2-środki obce stabilne	185 848,64
			A4-aktywa o ograniczonej płynności	139 771,03
			A5-aktywa niepłynne	7 416,65
LCR	zabezpieczenie przed utratą płynności $LCR = \frac{\text{zabezpieczenie przed utratą płynności}}{\text{wyływy} - \min \begin{cases} \text{wływy} \\ 75\% \text{ wływów} \end{cases}}$	926,34	Zabezpieczenie przed utratą płynności	43 139,08
			Wyływy	18 627,75
			Wływy	13 970,82

6. Wielkość nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR

Miara płynności	Nazwa	Wielkość	Limit wynikający z przepisów
M1	Luka płynności krótkoterminowej	43 188,75	0
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	2,11	1
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	3,28	1
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,43	1
LCR	Wskaźnik LCR	926,34	100

7. Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów

Luka dodatnia wystąpi, gdy aktywa są wyższe od pasywów, oznacza to nadwyżkę środków pieniężnych w danym przedziale.

Luka ujemna oznacza przewagę pasywów nad aktywami w danym przedziale czasowym, czyli potrzebę płynności

LUKA	<= 1 miesiąca	> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	> 3 miesięcy <= 6 miesięcy
Luka bilansowa prosta	43 009,89	3 272,65	11 439,57
Luka bilansowa skumulowana	43 009,89	46 282,54	57 722,12
Luka bilansowa prosta (z pozabilansem)	42 347,63	2 793,50	9 958,09
Luka bilansowa skumulowana (z pozabilansem)	42 347,63	45 141,13	55 099,22

8. Zabezpieczenie płynności funkcjonujące w Zrzeszeniu i Systemie Ochrony BPS S.A.

Bank jest członkiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Celem funkcjonowania Systemu Ochrony jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego uczestnika. W ramach tego Systemu funkcjonuje mechanizm pomocowy, w ramach którego Bank:

- 1) utrzymuje odpowiedni poziom środków na rachunku depozytu obowiązkowego,
- 2) dokonuje wpłat na fundusz zabezpieczający.

W uzasadnionych sytuacjach Spółdzielnia może udzielić Bankowi zwrotnej pomocy finansowej, która może przybrać formę:

- 1) pożyczki płynnościowej,
- 2) pożyczki restrukturyzacyjnej,
- 3) gwarancji, poręczenia lub innych zabezpieczeń,
- 4) pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- 5) wpłaty na fundusz zasobowy lub rezerwy Banku.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody Walnego Zgromadzenia Spółdzielni, pomoc ze środków funduszu zabezpieczającego może mieć charakter bezzwrotny.

W ramach dodatkowego zabezpieczenia płynności Bank jest zobowiązany do przestrzegania wewnętrznych limitów płynnościowych Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, na które składają się wskaźnik płynności aktywów, depozyt obowiązkowy, wskaźnik LCR, wskaźnik NSFR oraz nadzorcze miary płynności.

9. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- 2) przedterminowe wycofanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przepływów pieniężnych Banku,
- 3) koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- 4) znaczące zaangażowanie depozytów osób wewnętrznych Banku,
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- 6) istnienie dużej nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku,
- 7) ograniczone możliwości znalezienia innych źródeł finansowania, w szczególności na hurtowym rynku finansowym,
- 8) brak wypełnienia wewnętrznych limitów systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa,
- 9) wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- 10) wadliwy stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,

- 11) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych.

10. Sposoby dywersyfikacji źródeł finansowania:

Bank dywersyfikuje sposób finansowania poprzez:

- 1) oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego,
- 2) ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- 3) różne terminy wymagalności depozytów,
- 4) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,
- 5) angażowanie własnych środków w finansowanie działalności,
- 6) w uzasadnionych przypadkach angażowanie środków pozyskanych z innych banków.

11. Techniki ograniczania ryzyka płynności:

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności można zaliczyć:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- 2) zarządzanie nadwyżką środków płynnych, w tym lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, oraz nie inwestowanie w ryzykowane instrumenty pochodne,
- 3) posiadanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- 4) planowanie strategii finansowania i sterowanie ryzykiem koncentracji,
- 5) przystąpienie do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z funduszu zabezpieczającego,
- 6) utrzymywanie tzw. minimum depozytowego w Banku Zrzeszającym.

12. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności:

- **płynność bieżąca** - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,
- **płynność krótkoterminowa** - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,

- **płynność średnioterminowa** - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy,
- **płynność długoterminowa** - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- **baza depozytowa** – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym.

Pozostałe szczegółowe definicje stosowane przez Bank określone zostały w szczególności w Instrukcji „Zasady zarządzania płynnością płatniczą w Banku Spółdzielczym w Hławie”.

13. Bank uwzględnia ryzyko płynności rynku i ryzyko płynności produktu w zarządzaniu ryzykiem płynności płatniczej.

Ma to odzwierciedlenie w kierowaniu oferty depozytowej w znacznej większości do sektora detalicznego, który w kalkulacji wskaźnika LCR charakteryzuje się najmniejszymi wagami odpływu, a w obliczeniach miar płynności najwyższym osadem. Świadczy to o tym, że z punktu widzenia nadzorczego produkty te obarczone są najmniejszym ryzykiem. Bank uwzględnia również ryzyko rynku poprzez kierowanie zróżnicowanej oferty depozytowej w zależności od stopnia związania klientów z Bankiem. Z badań empirycznych wynika, że z tego punktu widzenia zachowania klientów charakteryzują się różnym stanem stabilności, co ma wpływ na wielkość nadwyżki płynności i stabilności depozytów. Ryzyko płynności Bank uwzględnia również kreując strategię inwestowania nadwyżek w aktywa płynne. Strumień tych aktywów ukierunkowany jest w szczególności na najbardziej płynne instrumenty rynku pieniężnego (poza pozycjami wynikającymi z funkcjonowania systemu ochrony i zrzeszenia).

14. Wykorzystanie sposobów testów warunków skrajnych:

Wyniki testów warunków skrajnych są wykorzystywane w szczególności:

- a) jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji banku na ryzyko płynności,
- b) do dostosowania profilu płynnościowego Banku do przyjętej tolerancji ryzyka płynności,
- c) do oceny adekwatności nadwyżki płynności,
- d) jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności,
- e) jako element w procesie planowania strategicznego banku,
- f) jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem płynności,
- g) bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- h) jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

Przyjęte przez Bank scenariusze testów warunków skrajnych są przeprowadzane w trzech wariantach:

- 1) wariant wewnętrzny – który uwzględnia:
 - a) możliwą utratę zaufania uczestników rynku do banku, wpływającą na wszystkie źródła finansowania,
 - b) możliwość zwiększonych wypływów z tytułu depozytów,
 - c) koszt pozyskania finansowania i jego wpływ na wynik banku,
 - d) wpływ ewentualnych strat i wynikającego z nich spadku kapitału na zdolność banku do utrzymania relacji, w ramach której pozyskuje finansowanie,
 - e) wnioski i rezultaty testów warunków skrajnych przeprowadzonych dla innych rodzajów ryzyka.
 - 2) wariant zewnętrzny – który uwzględnia:
 - a) jednoczesne ograniczenie dostępnego finansowania na wielu rynkach,
 - b) poważne zakłócenia operacyjne i rozliczeniowe zaburzające funkcjonowanie jednego lub więcej systemów płatniczych i rozliczeniowych,
 - c) prawdopodobne zachowania innych uczestników rynku finansowego w sytuacji wystąpienia warunków skrajnych na rynku,
 - d) efekty wtórne,
 - e) łączne oddziaływanie różnych czynników systemowych ryzyka płynności.
 - 3) wariant łączony uwzględniający kombinację obu wariantów określonych powyżej, z uwzględnieniem możliwych interakcji.
15. Plan awaryjny uwzględnia testy warunków skrajnych w szczególności poprzez wykorzystywanie zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy w różnych interwałach czasowych.

16. Polityka utrzymania rezerwy płynności.

Zarządzając ryzykiem płynności Bank utrzymuje odpowiednią rezerwę płynności rozumianą jako aktywa zabezpieczające utrzymanie płynności. Rezerwa płynności ma zapewnić odpowiednie pokrycie krótkoterminowych odpływów oraz środków strukturalnie niestabilnych na odpowiednim poziomie.

Nadwyżka płynności obejmuje:

- a) część podstawową, służącą ochronie przed najcięższymi krótkotrwałymi zjawiskami kryzysowymi, kiedy Bank musi natychmiast wygenerować płynność

po przewidywalnej cenie i bez pogorszenia sytuacji na rynku, obejmującą w szczególności następujące pozycje:

- gotówkę,
 - środki na rachunku bieżącym,
 - lokaty O/N,
 - bony pieniężne NBP i obligacje skarbowe;
- b) część uzupełniającą, służącą ochronie przed mniej dotkliwymi, lecz dłużej się utrzymującymi zjawiskami kryzysowymi, obejmującą w szczególności następujące pozycje:
- lokaty na rynku międzybankowym z terminem do jednego miesiąca,
 - niewykorzystany limit kredytowy w rachunku bieżącym.

Aktywa wchodzące w skład nadwyżki płynności powinny spełniać następujące wymogi:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania tych aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Polityka utrzymywania rezerwy płynności ma na celu zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz przestrzeganie limitów wewnętrznych systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa.

17. Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności.

Bank jest uczestnikiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Przystępując do systemu Bank musiał spełnić kryteria wejścia. Jako uczestnik systemu Bank jest zobowiązany utrzymać odpowiednie limity wewnętrzne obowiązujące w systemie. W przypadku zagrożenia utratą płynności jednostka zarządzająca udziela pomocy uczestnikowi systemu.

18. Na system sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności składają się:

- 1) miesięczne raporty przedstawiane Zarządowi obejmujące: analizę struktury finansowania, analizę wielkości miar płynności i wskaźnika LCR, analizę urealnionej luki płynności, analizę wskaźników płynności w tym wskaźnika zrywalności depozytów, analizę środków dostępnych do sfinansowania odpływu depozytów, wyniki testów warunków skrajnych, kwartalną analizę stanu bazy depozytowej;

- 2) kwartalne raporty przedstawiane Radzie Nadzorczej obejmujące zagadnienia wskazane powyżej,
- 3) roczne pogłębione analizy płynności długoterminowej oraz wyniki testowania awaryjnego planu płynności przedstawiane Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.

Informacja o strategii i celach zarządzania ryzykiem

1. Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i sposoby ich realizacji Bank określił w Strategii działania Banku Spółdzielczego w Iławie oraz w politykach dotyczących zarządzania poszczególnymi ryzykami.

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy w Iławie generuje ryzyko. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. W celu przeprowadzenia powyższych procesów, realizowane są zadania związane z analizą wartości podstawowych mierników charakteryzujących poszczególne rodzaje ryzyka. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- dostarczenie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

Na system zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka składa się:

- procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem:
 - opracowana w formie pisemnej i zatwierdzona przez Zarząd,
 - określająca podział obowiązków i odpowiedzialność poszczególnych komórek organizacyjnych, zgodnie ze strukturą organizacyjną,
 - opisująca zasady identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka,
 - zawierająca szczegóły funkcjonowania systemu limitów ograniczających ryzyko,
 - opisująca zakres informacji zarządczej,
 - określająca zasady i sposób ograniczania ryzyka;
- identyfikacja, pomiar lub szacowanie i monitorowanie:
 - Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru lub szacowania ryzyka związanego z działalnością dostosowane do wielkości i profilu ryzyka,

- w przypadku wątpliwości w zakresie poziomu ryzyka, stosuje się podejście z zachowaniem maksymalnego stopnia ostrożności,
 - częstotliwość pomiaru lub szacowania ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz profilu i rodzajów ryzyka w działalności Banku,
 - stosowane przez Bank metody pomiaru lub szacowania ryzyka uwzględniają aktualnie prowadzoną oraz planowaną działalność Banku,
 - metody lub systemy pomiaru ryzyka, w szczególności ich założenia są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną,
 - w ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych - założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych dają podstawę rzetelnego pomiaru lub szacowania ryzyka;
- system limitów ograniczających ryzyko:
- Bank wprowadza dostosowane do wielkości i profilu ryzyka występującego w Banku limity wewnętrzne,
 - procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania o wynikach tego monitoringu,
 - wysokość limitów wewnętrznych jest dostosowany do zaakceptowanego przez Radę Nadzorczą akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka Banku,
 - analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej,
 - Bank określa sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych, sposoby wyeliminowania tego przekroczenia oraz środki mające na celu zapobieżenie takim sytuacjom w przyszłości,
 - przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku;
- system informacji zarządczej:
- na system sprawozdawczości zarządczej składa się głównie raportowanie o ryzyku;
 - Zarząd Banku dba o to, aby raportowanie o ryzyku zawierało rzetelne, dokładne i aktualne dane, dostarczało wykorzystywanych w zarządzaniu ryzykiem informacji na temat rodzajów, wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku, umożliwiało ocenę skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku oraz monitorowania przestrzegania limitów,
- odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania:

- zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez Zarząd w ramach przypisanych mu obowiązków oraz na pierwszym poziomie składającym się z zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, a także na drugim poziomie składającym się z zarządzania ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych niezależnie od pierwszego poziomu,
- kontrolowanie ryzyka:
 - w ramach kontroli ryzyka Bank zabezpiecza się przed ryzykiem lub je ogranicza, wprowadzając odpowiednie do skali i złożoności działalności Banku mechanizmy kontroli ryzyka, w szczególności w postaci limitów.

Procedury opisujące zasady zarządzania ryzykiem podlegają w okresach rocznych przeglądowi i aktualizacji pod kątem dostosowania ich do obowiązujących przepisów prawa z uwzględnieniem zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych. Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku oraz stanowią podstawę ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

W procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, strategiczne cele dla Banku zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się w oparciu o zatwierdzone przez Zarząd pisemne wewnętrzne procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne. Do ryzyk istotnych w 2019 roku Bank zaliczał:

- ryzyko kredytowe, zawierające w sobie ryzyko koncentracji zaangażowań, ryzyko pojedynczej transakcji (kontrahenta) oraz ryzyko rezydualne,
- ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
- ryzyko operacyjne, zawierające w sobie ryzyko systemów informatycznych,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko płynności,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko wyniku finansowego, zawierające w sobie ryzyko wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych oraz ryzyko strategiczne,
- ryzyko warunków skrajnych,
- ryzyko kapitałowe.

Bank określił podstawowe cele strategiczne dla wszystkich rodzajów ryzyka mających istotny wpływ na działalność i wyniki Banku:

- 1) **Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego**

równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku badaniu poddaje się czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych oraz ryzyka rezydualnego.

Głównymi rodzajami zabezpieczeń spłaty kredytów są w Banku hipoteki na nieruchomościach, zarówno komercyjnych, jak i mieszkalnych. W celu ograniczenia ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie przyjęto wartości graniczne dla:

- minimalnego wkładu własnego,
- maksymalnej wartości wskaźnika LtV,
- maksymalnej wartości Dtl.

W zakresie detalicznych ekspozycji kredytowych, za zabezpieczające ryzyko Banku, przyjęto maksymalne wartości wskaźnika Dtl.

W zakresie ryzyka koncentracji Bank dąży do utrzymania umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku oraz do bezwzględnego przestrzegania limitów dużych ekspozycji określonych w Rozporządzeniu.

Bank realizuje cel strategiczny poprzez:

- dywersyfikację struktury przedmiotowej i podmiotowej portfela, poprzez wprowadzone wewnętrzne limity oraz ich monitorowanie,
- monitorowanie jakości portfela kredytowego wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem, która nie powinna być gorsza od poziomu wykazywanego w systemie bankowym,
- stosowanie odpowiednich regulacji kredytowych (uwzględniających wymagania nadzorcze), w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz monitorowania ekspozycji kredytowych,
- ustanawianie zabezpieczeń spłaty kredytów spełniających kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości kontroli, weryfikację ich wartości oraz płynności podczas oceny wniosku kredytowego oraz w ramach przeprowadzanego monitoringu,
- system kontroli wewnętrznej pozwalający na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości,
- dostarczanie Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego, umożliwiającym podejmowanie ostrożnościowych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

- 2) Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku finansowego, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych; ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod**

zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

Bank realizuje cel strategiczny poprzez zmianę swojego narażenia na ryzyko stopy procentowej za pomocą określonych metod, tj:

- inwestowania (sterowania strukturą podmiotową, produktową i terminową w zakresie zaangażowania wolnych środków),
- kredytowania (ustalania parametrów produktów kredytowych),
- finansowania zewnętrznego (polityka depozytowa),
- ustalania oprocentowania,
- zarządzania terminami przeszacowania stóp procentowych dla poszczególnych pozycji bilansu.

Na potrzeby realizacji celu strategicznego ustalone zostały limity określające maksymalne zaangażowanie funduszy własnych na pokrycie ryzyka stopy procentowej – maksymalnie 5% z tytułu ryzyka przeszacowania, bazowego i opcji klienta.

- 3) **Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym** jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania i kontroli wewnętrznej.

W zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze.

W zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli celem jest dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem, w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

Do systemu zarządzania ryzykiem Bank wdraża plany awaryjne na wypadek wystąpienia nieoczekiwanych czynników zewnętrznych lub wewnętrznych, które mogłyby zakłócić ciągłość działania, sprawne wdrożenie planu awaryjnego w tym zakresie pozwala skutecznie ograniczyć wpływ tych czynników na działanie Banku. System planów awaryjnych dostosowywany jest do aktualnego profilu ryzyka występującego w Banku.

Na potrzeby realizacji celu strategicznego ustalone zostały limity określające maksymalne zaangażowanie funduszy własnych na pokrycie ryzyka operacyjnego – maksymalnie 10%.

Celem strategicznym w zakresie podobszaru ryzyka operacyjnego – ryzyka informatycznego, w szczególności strategii teleinformatycznej oraz bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego jest efektywność Banku poprzez wykorzystanie technologii teleinformatycznych dla usprawnienia funkcjonowania poszczególnych obszarów Banku ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb biznesu, bezpieczeństwa, ryzyka i klientów. Cel ten wyraża się działaniami w zakresie:

- utrzymania biznesowej ciągłości działania infrastruktury teleinformatycznej i systemowej wspierającej główną działalność statutową Banku,
- rozwoju systemów krytycznych i systemów wspierających system informacji zarządczej Banku poprzez wdrażanie nowych funkcjonalności uwzględniających wymagania prawne, rynkowe i biznesowe,
- zagwarantowania odpowiedniego poziomu obsługi jednostek biznesowych Banku poprzez współpracę w zakresie rozwoju systemów i dostosowania ich do aktualnych potrzeb klientów,
- współpracy z jednostkami biznesowymi na zasadach określonych przez Zarząd Banku,
- zagwarantowania odpowiedniego poziomu obsługi Klientów Banku poprzez wdrożenie bezpiecznych i nowoczesnych rozwiązań informatycznych,
- zwiększenia bezpieczeństwa teleinformatycznego poprzez bieżący monitoring pracy sieci i testy bezpieczeństwa,
- usprawnienia funkcjonowania procesu wsparcia użytkowników wewnętrznych systemów informatycznych Banku,
- monitorowania ryzyka związanego z obszarem teleinformatycznym i wdrażanie odpowiednich zabezpieczeń,
- udoskonalania i aktualizacji funkcjonującego systemu zarządzania ciągłością działania, w szczególności planów awaryjnych zachowania ciągłości działania.

4) Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, wsparcie informatyczne, szkolenia i kontrolę ich przestrzegania.

Bank realizuje cel strategiczny poprzez:

- identyfikację potencjalnych zagrożeń dla działania Banku, monitorowanie zaistniałych incydentów ryzyka braku zgodności,

- podejmowanie działań wspierających oraz naprawczych, zapobiegających narażeniu Banku na występowanie zdarzeń wynikających z ryzyka braku zgodności oraz potencjalnych negatywnych skutków finansowych i niefinansowych nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, wymogów organów nadzorczych, rekomendacji i standardów rynkowych,
 - projektowanie oraz wprowadzanie mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności.
- 5) **Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem płynności** jest pełne zabezpieczenie płynności płatniczej, minimalizacja ryzyka utraty płynności w przyszłości, optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych, wdrażanie rozwiązań wspomagających zarządzanie w sytuacjach kryzysowych zagrożenia płynności, rozwijanie działalności handlowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji oraz norm płynności i adekwatności kapitałowej.

Nierozerwalnie z płynnością Banku związane jest zarządzanie aktywami i pasywami. Odpowiednie zarządzanie aktywami i pasywami banku jest istotne z punktu widzenia dwóch zasadniczych funkcji, a mianowicie - minimalizowania ryzyka, przy jednoczesnym utrzymaniu założonej rentowności poprzez tworzenie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów. Strategia inwestycyjna Banku uwzględnia różny stopień płynności, rentowności oraz wagę ryzyka aktywów oraz zapewnia możliwość finansowania nieprzewidzianych zobowiązań, a także spełnienie poszczególnych norm płynnościowych, w szczególności nadzorczych miar płynności, LCR oraz NSFR. W związku z tym Bank dokonuje dywersyfikacji w zakresie nadwyżek pomiędzy lokaty w Banku Zrzeszającym, bony pieniężne NBP oraz obligacje Skarbu Państwa.

- 6) **Celem strategicznym w zakresie ryzyka walutowego** jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnego wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Celem ograniczenia ryzyka walutowego Bank wprowadził limity wewnętrzne, pozwalające na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstawaniu nadmiernego ryzyka.
- 7) **Celem strategicznym w zakresie ryzyka wyniku finansowego** jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej. Bank cel strategiczny realizuje poprzez:
- wyznaczanie oraz okresową kontrolę zadań sprzedażowych dla poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku,
 - modyfikacje oferty produktowej w celu osiągnięcia wyższego wyniku odsetkowego i prowizyjnego,
 - zarządzanie strukturą nadwyżek finansowych w oparciu o zasady płynności,

- bezpieczeństwa i rentowności,
- przegląd kosztów działania i ich racjonalizację,
- rozwój kanałów dystrybucji i promocji oferowanych produktów,
- doskonalenie jakości obsługi klientów i technik sprzedażowych.

8) Celem strategicznym w zakresie ryzyka warunków skrajnych jest określenie wrażliwości Banku na wystąpienie zdarzeń o charakterze wyjątkowym i stosunkowo mało prawdopodobnym, które mogą mieć jednak istotny wpływ na funkcjonowanie Banku. Bank realizuje cel strategiczny poprzez:

- analizę warunków zewnętrznych i możliwych scenariuszy,
- opracowanie i wdrożenie zasad sporządzania testów warunków skrajnych,
- ocenę istotności wpływu testów warunków skrajnych na sytuację ekonomiczno-finansową i bezpieczeństwo funkcjonowania Banku,
- dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie zagrożenia wynikającego z przeprowadzonych testów, umożliwiającym podejmowanie decyzji o podjęciu działań zmierzających do zmiany zaistniałej sytuacji w przyszłości.

9) Celem strategicznym w zakresie ryzyka kapitałowego jest zapewnienie odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczanie na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Bank realizuje cel strategiczny poprzez:

- przekazywanie na fundusze własne minimum 90% wypracowanego zysku netto,
- utrzymywanie łącznego współczynnika kapitałowego, współczynnika Tier I oraz współczynnika podstawowego Tier I na poziomie nie niższym niż wynikający z obowiązujących przepisów,
- wprowadzenie limitów alokacji na poszczególne rodzaje ryzyka oraz planów alokacji kapitału.

Celem zapewnienia pełnego bezpieczeństwa, stabilności, rzetelności i zgodności działania z regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi Bank kieruje się zasadami polityki zgodności, Kodeksem Etyki Bankowej oraz Zasadami Ładu Korporacyjnego, przyjętymi w zakresie zapewniającym zachowanie zasady proporcjonalności i adekwatności wynikającej ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

2. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem, w tym informacje na temat uprawnień i statutu poszczególnych komórek organizacyjnych lub innych rozwiązań w tym względzie

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku Spółdzielczym w Iławie uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza:

- sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka bankowego ze strategią i planem finansowym Banku,
- zapewnia, iż członkowie Zarządu posiadają odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji,

- zapewnia zgodność działań Zarządu w zakresie kontroli działalności Banku z polityką Rady Nadzorczej,
- otrzymuje od Zarządu Banku okresową informację, przedstawiającą w sposób czytelny, syntetyczny i zrozumiały, rodzaje i wielkość ryzyka bankowego, na jakie narażony jest Bank,
- sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem występującym w działalności Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, głównie poprzez zapoznawanie się z raportami i sprawozdaniami dotyczącymi oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka i na ich podstawie dokonuje oceny stopnia skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem,
- ocenia, czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.

2. Zarząd:

- odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem bankowym oraz nadzór nad efektywnością tego procesu,
- odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu oceny adekwatności kapitałowej i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz nadzór nad jego efektywnością, wprowadzając, w razie potrzeby, niezbędne korekty i udoskonalenia,
- podejmuje decyzje w ramach zarządzania Bankiem biorąc pod uwagę wyniki badań prowadzonych przez komórkę audytu wewnętrznego oraz biegłych rewidentów,
- odpowiada za wdrożenie oraz aktualizowanie pisemnych zasad (regulaminów) oraz procedur zarządzania ryzykiem, system kontroli wewnętrznej, polityki zgodności oraz szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego,
- odpowiada za takie rozdzielenie kluczowych zadań w procesie zarządzania ryzykiem, aby uniknąć potencjalnych konfliktów interesów,
- odpowiada za podział zadań realizowanych w Banku, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej podejmowaniem ryzyka przez Bank,
- otrzymuje sprawozdania od jednostek realizujących funkcje na temat narażenia Banku na ryzyko,
- zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka,
- odpowiada za organizowanie szkoleń dla pracowników i kadry kierowniczej w zakresie zarządzania ryzykiem,
- odpowiada za dostosowanie każdego z rodzajów ryzyka bankowego oraz procesu zarządzania ryzykiem do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie tego procesu,
- odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności,
- przekazuje Radzie Nadzorczej okresowe informacje przedstawiające w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku.

3. Komitet Kredytowy:

- realizuje zadania związane z minimalizacją ryzyka kredytowego w Banku,

- odpowiada za kształtowanie właściwej struktury portfela kredytowego, jak również wypracowanie zasad pozwalających w przyszłości świadomie modelować jego wewnętrzną strukturę dopasowując go do oczekiwań Zarządu i potrzeb Banku,
 - zapewnia zabezpieczenie Banku przed wzrostem poziomu rezerw celowych,
 - odpowiada za opiniowanie wniosków o kredyt (pożyczki pieniężne, gwarancje bankowe, poręczenia), wniosków o prolongaty i wniosków o zmiany zawartych umów w tym zakresie, biorąc przy tym za podstawę zdolność kredytową oraz aktualne możliwości i potrzeby akcji kredytowej prowadzonej przez Bank.
- 4. Komórki organizacyjne Banku:**
- uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
- 5. Kierujący poszczególnymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi Banku:**
- sprawują kontrolę w zakresie występującego ryzyka oraz oceniają jego poziom, zgodnie z przyjętymi regulacjami. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości i uchybień obniżających ocenę jakości zarządzania ryzykiem, kierujący poszczególnymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi zobowiązani są do bieżącego informowania o zaistniałych faktach nadzorującego to ryzyko członka Zarządu.
- 6. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz** odpowiada m.in. za identyfikowanie, pomiar i monitorowanie ryzyka uznanego w Banku za istotne oraz sporządzanie okresowych raportów z dokonanego pomiaru ryzyka i przedkładanie ich właściwym organom Banku.
- 7. Zespół finansowo-księgowy** odpowiada m.in. za zarządzanie nadwyżką środków, zarządzanie bieżącą pozycją walutową, zarządzanie bieżącą płynnością, planowanie oraz analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku.
- 8. Zespół analiz kredytowych** odpowiada za identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczej transakcji.
- 9. Stanowisko monitoringu i windykacji** odpowiada m.in. za monitorowanie ekspozycji kredytowych, przegląd i klasyfikację należności.
- 10. Zespół produktów bankowych i marketingu oraz pracownicy Oddziałów** odpowiadają za sprzedaż produktów bankowych.
- 11. Stanowisko kontroli wewnętrznej:**
- kontroluje skuteczność zarządzania ryzykiem w skali całej struktury organizacyjnej Banku,
 - dokonuje okresowej kontroli i oceny całości systemu zarządzania ryzykiem w Banku,
 - przedkłada Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku raporty ze skuteczności systemu zarządzania ryzykiem jako całości bądź poszczególnych jego rodzajów.

12. Stanowisko ryzyka braku zgodności:

- ocenia, kontroluje i monitoruje ryzyko braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,
- identyfikuje ryzyko braku zgodności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych, a także poprzez przeprowadzanie wewnętrznych postępowań wyjaśniających,
- monitoruje poziom ryzyka braku zgodności pozostały po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka, w szczególności poprzez przeprowadzanie testów zgodności,
- raportuje Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku poziom ryzyka braku zgodności w Banku.

Bank zapewnia taki rozdział funkcji w systemie zarządzania ryzykiem, by zapobiegać wystąpieniu ryzyka konfliktu interesu oraz powiązań personalnych rozumianych jako taki rodzaj powiązania, który może rodzić ryzyko konfliktu interesów pracownika/członka organu Banku z racji posiadania relacji pozasłużbowych z innym pracownikiem/członkiem organu Banku.

3. Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki oraz monitorowanie dopuszczalnego poziomu. W stosunku do ryzyka uznanego przez Bank za istotne opracowane zostały metody pomiaru oraz system raportowania, opisane szczegółowo w zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Pomiaru i monitorowania poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego dokonuje Zespół zarządzania ryzykami i analiz, który raportuje do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku.

Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i raportowania o ryzyku w działalności Banku. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku, umożliwia ocenę skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem i służy monitorowaniu przestrzegania limitów wewnętrznych. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością dostosowaną do wielkości i charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku oraz umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu działalności.

Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie wszystkimi ryzykami istotnymi występującymi w działalności Banku.

Ryzyko kredytowe

Nadzór nad:

- pomiarem i monitorowaniem ryzyka kredytowego sprawuje Prezes Zarządu,
- działalnością kredytową (handlową/operacyjną) sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. handlowych.

W ramach obowiązującej w Banku struktury organizacyjnej Zespół produktów bankowych i marketingu oraz Oddziały Banku wykonują zadania związane z pozyskaniem klienta.

Zadania związane z analizą zdolności i wiarygodności kredytowej, oceną jakości i skuteczności zabezpieczenia kredytu oraz wydaniem propozycji decyzji kredytowej z uwzględnieniem identyfikacji grup powiązanych klientów, wykonuje Zespół analiz kredytowych.

Do kompetencji Komitetu kredytowego należy wydawanie opinii poprzedzających podjęcie decyzji kredytowej lub decyzji dotyczącej należności trudnej przez Zarząd Banku.

Decyzje w zakresie udzielania transakcji kredytowych, w tym w konsorcjach bankowych oraz w zakresie klasyfikacji ekspozycji kredytowych podejmowane są przez Zarząd lub upoważnioną osobę w ramach udzielonego pełnomocnictwa.

Komórką monitorującą ryzyko pojedynczej transakcji jest Stanowisko monitoringu i windykacji, które wykonuje zadania związane z badaniem terminowości spłaty kredytu, ocenę sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy oraz oceną skuteczności zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego w zakresie całego portfela kredytowego Banku dokonywane jest przez Zespół zarządzania ryzykami i analiz. Raporty dotyczące ryzyka kredytowego obejmują w szczególności:

- a) miesięczny raport o stopniu wykorzystania obowiązujących w Banku limitów, w tym limitów koncentracji zaangażowań, z wyłączeniem limitów łącznego zaangażowania Banku w jeden rodzaj zabezpieczenia, który jest raportowany w okresach kwartalnych,
- b) miesięczną informację zawierającą ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego, ocenę poziomu kredytów zagrożonych w kredytach ogółem, ocenę jakości portfela kredytowego, ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
- c) miesięczną informację o dużych ekspozycjach Banku,
- d) kwartalny raport w zakresie zawartych transakcji z podmiotami, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
- e) kwartalny raport z wyliczenia łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego oraz oszacowanie kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyk istotnych,
- f) kwartalną informację z zakresu oceny ryzyka portfela kredytowego oraz istotności ryzyk występujących w obszarze ryzyka kredytowego,
- g) roczny raport z przeprowadzonych testów warunków skrajnych w zakresie badania wpływu zmian na ryzyko kredytowe,
- h) kwartalne raporty dotyczące ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmujące:
 - koncentrację zaangażowań w poszczególnych limitach wewnętrznych portfela detalicznych ekspozycji kredytowych i ocenę poziomu ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych, związanego z tymi koncentracjami;

- wartość wskaźnika detalicznych ekspozycji kredytowych obsługiwanych z opóźnieniami i ocenę poziomu ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych, związanego z tą wartością;
 - poziom i adekwatność odpisów (rezerw);
 - przebieg procesu akceptacji, skalę odstępstw;
 - wyniki procesu monitorowania i dochodzenia roszczeń z tytułu detalicznych ekspozycji kredytowych;
 - kwoty nieodzyskane (straty);
 - wartości odzysku z zabezpieczeń;
 - efektywność procesu windykacji (pomiar odzyskiwanych należności w wyniku działań komorniczych, dobrowolnych spłat, czy też z wykorzystaniem zabezpieczenia;
- i) kwartalne raporty dotyczące ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie obejmujące:
- jakość ekspozycji kredytowych oraz poziom ich zabezpieczeń;
 - wyniki procesu monitorowania ekspozycji kredytowych i dochodzenia roszczeń;
 - poziom i adekwatność odpisów (rezerw);
 - monitoring przyjętych limitów;
 - monitoring działań i skuteczność czynników składających się na ocenę zdolności kredytowej;
 - ekspozycje kredytowe niemożliwe do odzyskania;
 - proces ustanawiania zabezpieczeń oraz wartości odzysku z zabezpieczeń;
 - ilość i rodzaj stosowanych odstępstw.

Ryzyko koncentracji

Rozwiązania organizacyjne dotyczące ryzyka kredytowego dotyczą również nadzoru i zarządzania ryzykiem koncentracji, przygotowywane są analizy i sprawozdania w tym zakresie:

- wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych kapitałowo,
- w ten sam sektor gospodarczy,
- w ten sam rodzaj zabezpieczenia.

Proces zarządzania ryzykiem koncentracji odbywa się na wielu szczeblach struktury organizacyjnej Banku. Na działania te składają się:

- ustalenie i kontrola profilu ryzyka koncentracji,
- kontrola poziomu wykorzystania limitów na ryzyko koncentracji,
- ocena bieżącego i planowanego poziomu ryzyka koncentracji Banku.

Ryzyko stopy procentowej

Nadzór nad:

- kształtowaniem pozycji bilansowych wrażliwych na zmianę stóp procentowych sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. handlowych oraz Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych,
- identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem oraz raportowaniem ryzyka stopy procentowej sprawuje Prezes Zarządu.

Zespół produktów bankowych i marketingu oraz Zespół finansowo-księgowy wykonuje zadania związane z kształtowaniem poziomu pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych w ramach zagospodarowania środków jakimi Bank dysponuje oraz przygotowuje propozycje oprocentowania produktów bankowych.

Zadania związane z identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka stopy procentowej wykonuje Zespół zarządzania ryzykami i analiz.

Monitorowania i raportowania ryzyka stopy procentowej w cyklach miesięcznych dokonuje Zespół zarządzania ryzykami i analiz. Raport obejmuje w szczególności następujące elementy:

- strukturę aktywów i pasywów oprocentowanych według rodzajów zastosowanych stóp procentowych,
- wielkość niedopasowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych w poszczególnych przedziałach przeszacowania (oraz w okresach kwartalnych wielkość niedopasowania przy uwzględnieniu pozycji pozabilansowych),
- podstawowe wskaźniki ekonomiczne z zakresu ryzyka stopy procentowej,
- analizę luki przeszacowania obejmującą symulację zmian wyniku odsetkowego w okresie najbliższego roku,
- zmianę wartości ekonomicznej Banku w okresie 12 miesięcy,
- informacje o poziomie i stopniu wykorzystania poszczególnych limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej oraz o wartości przekroczeń monitorowanych limitów,
- testy warunków skrajnych,
- wyniki szacowania kapitału wewnętrznego w zakresie ryzyka stopy procentowej,
- wnioski i propozycje rekomendacji, w tym proponowane rozwiązania w przypadku przekroczenia limitów.

Ryzyko płynności

Nadzór nad:

- identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i raportowaniem ryzyka płynności sprawuje Prezes Zarządu,
- operacyjnym zarządzaniem ryzykiem płynności sprawuje Wiceprezes ds. finansowo-księgowych.

Główny Księgowy jako komórka zarządzająca wykonuje bezpośrednio, bieżące zadania związane z utrzymaniem śróddziennej, dziennej, bieżącej, krótkoterminowej i długoterminowej płynności w Banku, polegające na optymalnym zarządzaniu środkami Banku w celu jak najbardziej rentownego ich zagospodarowania oraz wywiązywaniu się Banku z zawartych umów (zarówno kredytowych – zabezpieczenie środków na akcję kredytową, jak i środków na wypłaty depozytów, których termin wymagalności upłynął). Główny Księgowy odpowiada również za codzienne kontrolowanie prawidłowości wyliczania nadzorczych norm płynności i ich dokumentowania.

Zadania związane z identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i raportowaniem ryzyka płynności w Banku wykonuje w cyklach miesięcznych Zespół zarządzania ryzykami i analiz. Raporty dotyczące ryzyka płynności obejmują w szczególności następujące elementy:

- zestawienie kalkulacji nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR,
- badanie struktury aktywów,
- zaangażowanie środków oraz aktywa płynne wg pierwotnych terminów realizacji,
- urealnione zestawienie płynności,
- badanie struktury pasywów (struktura terminowa i podmiotowa bazy depozytowej),
- koncentrację dużych zaangażowań pasywnych i depozytów osób wewnętrznych,
- analizę urealnionej luki płynności,
- analizę wskaźnikową i wykonania przyjętych w Banku limitów, w tym wskaźników wczesnego ostrzegania,
- badanie stabilności depozytów utrzymywanych w Banku (badanie osadu oraz zrywalności),
- analizę scenariuszy postępowania awaryjnego,
- analizę lokat negocjowanych,
- wyniki testów warunków skrajnych (rocznie),
- pogłębioną analizę płynności długoterminowej (rocznie),
- analizę stanu bazy depozytowej (kwartalnie).

Ryzyko walutowe

Nadzór nad:

- identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i raportowaniem ryzyka walutowego sprawuje Prezes Zarządu,
- operacyjnym zarządzaniem ryzykiem walutowym sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych.

Zadania związane z zarządzaniem działalnością walutową, w tym m.in. zarządzanie rachunkami walutowymi nostro w Banku Zrzeszającym, utrzymywanie pozycji walutowej Banku na poziomie zgodnym z obowiązującymi limitami, obsługę, ewidencjonowanie i rozliczanie transakcji walutowych, lokowanie nadwyżek środków walutowych, archiwizowanie tabel kursów walutowych wykonuje Zespół finansowo-księgowy nadzorowany przez Głównego Księgowego.

Zespół produktów bankowych i marketingu oraz Oddziały Banku odpowiadają za obsługę klientów w zakresie transakcji walutowych i ewidencjonowanie tych transakcji.

Codziennego wyliczania pozycji walutowej Banku dokonuje Zespół zarządzania ryzykami i analiz.

Monitorowania i raportowania ryzyka walutowego dokonuje w cyklach miesięcznych Zespół zarządzania ryzykami i analiz. Raport obejmuje w szczególności następujące elementy:

- strukturę bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko walutowe;
- wielkości pozycji walutowej indywidualnej i całkowitej;
- wpływ zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Banku;
- wyniki testów warunków skrajnych;
- stopień realizacji i przestrzegania limitów.

Ryzyko operacyjne

Nadzór nad:

- pomiarem i monitorowaniem ryzyka operacyjnego sprawuje Prezes Zarządu.

Za monitorowanie i raportowanie ryzyka operacyjnego oraz koordynowanie wykonywanych w Banku czynności z zakresu ryzyka operacyjnego odpowiedzialny jest Zespół zarządzania ryzykami i analiz.

Kierujący poszczególnymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi Banku, pełniący rolę tzw. Właścicieli procesów, są odpowiedzialni m.in. za monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego w procesach, nadzorowanie i kontrolowanie ryzyka operacyjnego w procesach, a także inicjowanie działań korygujących i zabezpieczających przed ryzykiem w procesach, dokonywanie okresowej weryfikacji mechanizmów kontrolnych w procesach.

Wszyscy pracownicy Banku mają obowiązek stosowania mechanizmów kontrolnych zapewniających przestrzeganie mechanizmów kontroli ryzyka (np. przestrzegania procedur, zasad, limitów) na

zajmowanym stanowisku pracy, w ramach przydzielonych mu zadań i na zasadach wynikających z regulacji wewnętrznych Banku.

Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku polega na :

- zapobieganiu zdarzeniom operacyjnym powstającym w bieżącej działalności, w procesach oraz systemach, przy zastosowaniu mechanizmów kontrolnych adekwatnych do skali generowanego ryzyka,
- podejmowaniu działań zmierzających do ograniczania liczby i skali występujących zagrożeń w przypadku przekroczenia akceptowanego poziomu,
- likwidowaniu negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych,
- rejestrowaniu danych o zdarzeniach operacyjnych i poniesionych stratach operacyjnych.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły. Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane ex ante (straty potencjalne) oraz ex post (straty rzeczywiste) poprzez rejestrację incydentów i zdarzeń operacyjnych.

Poziom rzeczywistego ryzyka operacyjnego jest mierzony za pomocą Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI), przy czym definicje wskaźników podlegają modyfikacjom zgodnie ze zmianami profilu ryzyka operacyjnego Banku. Określono poziomy graniczne (limity) poziomów ryzyka operacyjnego: potencjalnego oraz rzeczywistego - wyrażonego za pomocą wartości KRI. Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku charakteryzujących się wysoką podatnością na ryzyko.

Ryzyko operacyjne obejmuje wszystkie istotne obszary działalności Banku, w tym produkty, procesy i systemy. Uwzględnia także czynniki wewnętrzne takie jak struktura organizacyjna, specyfika działalności, użytkowane systemy informatyczne, specyfikę klientów, skargi klientów, jakość kadr i czynniki zewnętrzne tj. otoczenie w którym Bank działa. System zarządzania ryzykiem operacyjnym tworzą: akty normatywne opisujące ten system, struktura organizacyjna systemu, narzędzia informatyczne wspomagające realizację procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, informacje o incydentach i zdarzeniach zaistniałych w obszarze wymienionego ryzyka, system kontroli wewnętrznej.

Bank dokonuje rejestracji zdarzeń przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego Excel.

W zakresie ryzyka operacyjnego komórki organizacyjne Banku zobowiązane są do podejmowania działań ograniczających to ryzyko. Zabezpieczenia zagrożonych obszarów operacyjnych dokonuje się poprzez:

- 1) plany awaryjne – służące przeciwdziałaniu i minimalizowaniu negatywnych skutków nieoczekiwanych zdarzeń, w tym ataków wewnętrznych i zewnętrznych, które mogą szkodzić funkcjonowaniu Banku,

- 2) ochronę ubezpieczeniową: ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych, na wypadek awarii sprzętu elektronicznego, komputerowego i sieci komputerowych, strat w wyniku fałszerstwa lub oszustwa, wandalizmu, odpowiedzialności cywilnej,
- 3) przenoszenie odpowiedzialności (outsourcing),
- 4) inne zabezpieczenia (prawne, organizacyjne, techniczne), w tym procedury w zakresie zatrudniania, procedury nadawania uprawnień dostępu do systemów informatycznych, stosowne postanowienia w umowach, szkolenia,
- 5) system kontroli wewnętrznej.

Monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego dokonuje w cyklach kwartalnych Zespół zarządzania ryzykami i analiz. Raport obejmuje w szczególności następujące elementy:

- wykorzystanie założonych tolerancji/apetytu na ryzyko operacyjne danego rodzaju,
- szczegółową charakterystykę ostatnich znaczących wewnętrznych zdarzeń operacyjnych z wewnętrznej bazy zdarzeń operacyjnych i strat z nimi związanych,
- informacje dotyczące istotnych zdarzeń zewnętrznych oraz prawdopodobieństwa zajścia takich zdarzeń w banku i ich potencjalnego wpływu m.in. na wynik finansowy i wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego,
- informacje pochodzące z innych wykorzystywanych w banku narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym wykonania KRI i samooceny ryzyka,
- informacje na temat zidentyfikowanych zdarzeń oraz działań je korygujących, które pomogą uniknąć strat związanych z zajściem podobnych zdarzeń w przyszłości.

Ryzyko kapitałowe

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka, tym samym oblicza łączną wielkość wymogu kapitałowego (wewnętrzny wymóg kapitałowy) w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego. Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy. Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka. Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

W procesie zarządzania ryzykiem kapitałowym uczestniczą w szczególności:

- 1) Zespół zarządzania ryzykami i analiz, który głównie odpowiada za:
 - opracowywanie procedur oceny procesu adekwatności kapitałowej w Banku, w tym weryfikacja definicji ryzyk uwzględnianych w tym procesie oraz określanie ich istotności,

- monitorowanie wielkości wewnętrznego kapitału i przygotowywanie raportów dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej,
 - przegląd procedur i metodologii stosowanych w procesie adekwatności kapitałowej,
 - monitorowanie i sporządzanie analiz narażenia Banku na poszczególne ryzyka zgodnie z przyjętymi procedurami oraz usprawnianie procesu zarządzania ryzykami istotnymi i nieistotnymi,
 - wyliczanie wymogów kapitałowych zgodnie z Filarem I,
 - opracowywanie informacji zarządczej z zakresu dźwigni finansowej,
 - raportowanie w sprawie skali portfela handlowego (w przypadku wystąpienia) oraz wymogu kapitałowego;
- 2) Główny Księgowy, który w zakresie procesu adekwatności kapitałowej wykonuje zadania dotyczące m.in.:
- opracowywania i nadzoru nad realizacją zasad wyliczania wymogów kapitałowych zgodnie z Filarem I,
 - wyceny aktywów i pasywów,
 - działalności operacyjnej w zakresie lokowania wolnych środków uwzględniającej przestrzeganie dopuszczalnych poziomów ryzyka płynności, stopy procentowej;
- 3) komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie adekwatności kapitałowej poprzez realizację celów zawartych w przyjętych przez Zarząd Banku procedurach zarządzania poszczególnymi ryzykami oraz zgodnie z powierzonymi im zadaniami.

Bank zarządza poziomem adekwatności kapitałowej poprzez jednoczesne kreowanie wielkości funduszy własnych oraz wpływanie na poziom generowanego ryzyka. Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych, podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach miesięcznych, natomiast mierzony wielkością wewnętrznego współczynnika wypłacalności mierzony w okresach kwartalnych. W przypadku, gdy wielkość wymogów kapitałowych lub poziom funduszy własnych będą zagrażać utrzymaniu współczynników kapitałowych lub wewnętrznego współczynnika wypłacalności na poziomie określonym w celach strategicznych, częstotliwość analizy poziomu adekwatności kapitałowej zostaje zwiększona.

Zespół zarządzania ryzykami i analiz sporządza w okresach kwartalnych raport z zakresu oceny adekwatności kapitałowej Banku, który obejmuje informacje na temat:

- oceny stopnia istotności wszystkich rodzajów ryzyka, na które Bank jest narażony (rocznie i w przypadku pojawienia się nowego ryzyka)
- oszacowanego kapitału wewnętrznego z tytułu istotnych rodzajów ryzyka, uwzględniając elementy składowe do jego wyznaczenia wraz z komentarzem wyjaśniającym zmianę poziomu kapitału w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego,

- poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- realizacji przyjętych limitów alokacji, wskaźnika dźwigni finansowej;
- wyników testów warunków skrajnych;
- realizacji długoterminowych celów kapitałowych i planu kapitałowego (rocznie).

Ryzyko braku zgodności

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności sprawuje Prezes Zarządu.

Stanowisko ryzyka braku zgodności koordynuje proces zapewnienia zgodności w Banku i zarządza ryzykiem braku zgodności Banku poprzez:

- identyfikację i ocenę prawidłowości identyfikacji ryzyka braku zgodności, dokonaną przez merytoryczne komórki w procesach i przepisach wewnętrznych;
- ocenę zgodności regulacji z przepisami wewnętrznymi i przyjętymi przez Bank standardami postępowania;
- ocenę ryzyka braku zgodności i jego pomiar oraz ewidencjonowanie w formie mapy ryzyka;
- monitorowanie i kontrolowanie ryzyka braku zgodności, raportowanie do Zarządu i Rady Nadzorczej z obszaru ryzyka braku zgodności.

Wszystkie jednostki/komórki organizacyjne Banku są zobowiązane do zapewnienia zgodności działalności jednostki/komórki z przepisami prawa, rekomendacjami nadzorczymi, przepisami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi, a także do identyfikowania ryzyka braku zgodności, stosowania mechanizmów kontrolnych oraz raportowania do Stanowiska ryzyka braku zgodności o zdarzeniach związanych z ryzykiem braku zgodności.

Identyfikacja ryzyka braku zgodności Banku obejmuje wstępne zlokalizowanie obszarów ryzyka braku zgodności na podstawie dostępnych źródeł informacji dotyczących:

- ryzyka historycznego – ryzyko zrealizowane, występujące w przeszłości, stwierdzone w Banku lub otoczeniu, obejmujące analizę raportów, rejestrów, ewidencji prowadzonych przez komórki i jednostki organizacyjne Banku (rejestr ryzyka operacyjnego, rejestr skarg i reklamacji klientów, rejestr zaleceń pokontrolnych KNF i innych organów) oraz analizę wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających po dokonaniu anonimowego zgłoszenia naruszeń przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów etycznych (tzw. whistleblowing);
- ryzyka hipotetycznego - zagrożenia nie zrealizowane historycznie w Banku lub otoczeniu, obejmujące identyfikację przepisów prawnych i nadzorczych oraz norm i zasad mogących wpływać na działalność Banku, identyfikację ryzyka wynikającego z przepisów (prawnych, nadzorczych, norm i przyjętych zasad postępowania), w postaci ustalenia konsekwencji braku przestrzegania tych przepisów, analizę rejestru umów outsourcingowych i ocenę skutków nieprzestrzegania zapisów umowy lub złego wykonania warunków umowy przez podmiot,

któremu Bank zleca wykonywanie czynności, analizę rejestru spraw sądowych poprzez ocenę konsekwencji niekorzystnego rozstrzygnięcia sporów sądowych.

Pomiar i analiza ryzyka historycznego polega na przeprowadzeniu następującego procesu:

- zdefiniowaniu obszarów oceny ryzyka (np. procesy, rodzaje działalności lub komórki, jednostki),
- przypisaniu przepisów i norm np. prawnych, nadzorczych, norm i przyjętych zasad postępowania np. etycznych w istotny sposób wymagających zgodności działania tych obszarów, wpływających na cel systemu kontroli wewnętrznej tj. przestrzeganie przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych,
- dokonaniu oszacowania wielkości konsekwencji braku przestrzegania przepisów i norm w postaci ustalenia: wielkości konsekwencji prawnych, regulatora, materialnych strat finansowych, reputacji - przy założeniu braku wdrożonych mechanizmów kontroli ryzyka,
- dokonaniu oszacowania prawdopodobieństwa wystąpienia incydentów związanych z brakiem zgodności, przy założeniu braku wdrożonych mechanizmów kontroli ryzyka,
- identyfikacji mechanizmów kontrolnych stosowanych do ograniczania ryzyka,
- oszacowaniu skuteczności tych mechanizmów na skutek ich testowania (testy zgodności, kontrola wewnętrzna, audyt wewnętrzny), a także na bazie wyników identyfikacji ryzyka historycznego,
- ustalenie ryzyka resztkowego z użyciem mapy ryzyka.

Stanowisko ryzyka braku zgodności w cyklach kwartalnych raportuje poziom ryzyka braku zgodności Banku. Raport obejmuje w szczególności:

- sprawozdanie z działania stanowiska w kwartale,
- informację o nowych przepisach, które Bank będzie musiał stosować w przyszłości,
- wyniki dokonanych testów zgodności,
- informacje o innych nieprawidłowościach wpływających na ryzyko braku zgodności w okresie kwartału,
- mapę ryzyka,
- wykonanie wskaźników ryzyka,
- proponowane działania zapobiegawcze i redukujące ryzyko.

Ryzyko wyniku finansowego

Za zapewnienie rzetelnego i efektywnego systemu planowania i procesów planistycznych odpowiada Prezes Zarządu, zaś nadzór nad bezpieczeństwem finansowym Banku, opracowywaniem projektów

planów finansowych oraz monitorowaniem ich realizacji oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku sprawuje Wiceprezes ds. finansowo-księgowych.

Główny Księgowy Banku sporządza projekt rocznego i wieloletniego planu finansowego oraz monitoruje w cyklach kwartalnych wykonanie rocznego planu finansowego, zaś w okresach rocznych wykonanie wieloletniego planu finansowego. W ramach wykonywanych zadań zarządza strukturą nadwyżek finansowych w oparciu o zasady płynności, bezpieczeństwa i rentowności, a także dokonuje przeglądu kosztów działania Banku.

Zespół produktów bankowych i marketingu oraz Oddziały Banku wykonują zadania sprzedażowe dotyczące produktów i usług bankowych, a także składają propozycje modyfikacji oferty produktowej Banku w celu osiągnięcia wyższego wyniku odsetkowego i prowizyjnego.

Zespół zarządzania ryzykami i analiz w okresach miesięcznych przygotowuje ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku, informację o wynikach finansowych jednostek sprzedażowych Banku oraz kwartalną informację dotyczącą rentowności produktów.

System informacji zarządczej w zakresie ryzyka wyniku finansowego obejmuje:

- informacje dotyczące wielkości głównych składników aktywów i pasywów oraz rachunku zysku i strat w porównaniu do okresu bazowego oraz do wartości wynikających z planu finansowego,
- wyniki testów warunków skrajnych,
- poziom wskaźników finansowych, w tym rentowności, C/I, marży odsetkowej,
- informacje o wynikach finansowych uzyskanych przez poszczególne jednostki sprzedażowe,
- analizę rentowności produktów bankowych.

Ryzyko warunków skrajnych

Nadzór nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka warunków skrajnych sprawuje Prezes Zarządu.

Zespół zarządzania ryzykami i analiz uczestniczy czynnie w procesie zarządzania ryzykiem i pełni tym samym rolę jednostki wykonawczej w obszarze procesu przeprowadzania testów warunków skrajnych. Do jego obowiązków i kompetencji należy między innymi:

- przeprowadzanie testów warunków skrajnych i przekazywanie ich wyników Radzie Nadzorczej i Zarządowi;
- rekomendowanie działań niwelujących potencjalne negatywne skutki zdarzeń skrajnych;
- przeprowadzanie w okresach co najmniej rocznych przeglądów zarządczych, w tym walidacji procesu przeprowadzania testów warunków skrajnych;
- rekomendowanie Zarządowi, na podstawie czynności opisanych w punkcie powyżej, zmian w zakresie zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych.

Raporty dotyczące ryzyka warunków skrajnych sporządzane są w cyklach rocznych przez Zespół zarządzania ryzykami i analiz. Raporty obejmują:

- wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych,
- oszacowany poziom ryzyka,
- ewentualne rekomendacje działań służących redukcji ryzyka.

4. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka

W celu ograniczania poziomu ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania, Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne, które pozwalają na dywersyfikację ryzyka oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wielkości zatwierdza Zarząd Banku. Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku. W przypadku przekroczenia ustanowionego limitu, raporty zawierają informacje na temat przyczyn przekroczenia oraz rekomendacje działań umożliwiających utrzymanie ryzyka na bezpiecznym dla Banku poziomie. Działania podejmowane w celu wyeliminowania przekroczenia i ograniczenia tego ryzyka w przyszłości muszą zostać zaakceptowane przez Zarząd Banku.

Ponadto wierzytelności Banku są zabezpieczone zgodnie z „Instrukcją prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Iławie”, co zapewnia Bankowi zwrot przysługującej mu w stosunku do klienta wierzytelności, w razie gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie wynikającym z umowy.

Celem zapewnienia pełnego bezpieczeństwa, stabilności, rzetelności i zgodności działania z regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi Bank kieruje się zasadami polityki zgodności, Kodeksem Etyki Bankowej oraz Zasadami Ładu Korporacyjnego, przyjętymi w zakresie zapewniającym zachowanie zasady proporcjonalności i adekwatności wynikającej ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Informacja na temat profilu ryzyka

Poniższa tabela prezentuje obowiązujące w Banku normy i limity dotyczące prowadzonej działalności oraz ponoszonego ryzyka. W tabelarycznym zestawieniu wykazano poziom poszczególnych wskaźników według stanu na dzień 31.12.2019r., wraz z wielkością ich wykorzystania.

Poniższe zestawienie obowiązujących w Banku limitów i norm obrazuje profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Iławie. Na podstawie poniższych danych Zarząd oraz Rada Nadzorcza w ramach dokonywanej oceny poziomu ryzyka uznała go za akceptowalny.

Lp.	Nazwa limitu / normy	Wielkość limitu / normy		31.12.2019r	
				Stan	Wykorzystanie limitu
I	Limity ryzyka kredytowego				
	Wskaźniki ogólne				
1	Łączny współczynnik kapitałowy [%]	min	13,5	21,51	62,76%
2	Współczynnik adekwatności kapitałowej = kapitał uznany / całkowity regulacyjny wymóg kapitałowy [%]	min	110	268,85	40,92%
3	Kredyty i pożyczki - wartość bilansowa / Aktywa - wartość bilansowa [%]	max	70	55,60	79,43%
4	Kredyty preferencyjne - wartość brutto / Kredyty i pożyczki - wartość brutto [%]	max	50	11,04	22,08%
5	"Duże" ekspozycje (>10% uznanego kapitału) / Kredyty i pożyczki - wartość brutto [%]	max	25	6,59	26,36%
6	"Duże" ekspozycje (>10% uznanego kapitału) (udział w kapitale uznanym)	max	150	38,34	25,56%
7	Kredyty i pożyczki zagrożone - wartość brutto / Kredyty i pożyczki - wartość brutto [%]	max	2	0,98	49,00%
8	Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w kapitale uznanym (%)	max	25	13,88	55,52%
	Wskaźniki branżowe portfela kredytowego				
1	Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla podmiotów gospodarczych w portfelu kredytowym - wartość brutto [%]	max	15	6,56	43,73%
2	Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla osób prywatnych w portfelu kredytowym - wartość brutto [%]	max	30	23,75	79,17%
3	Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla rolników indywidualnych w portfelu kredytowym - wartość brutto [%]	max	75	41,84	55,79%
4	Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla podmiotów sektora instytucji rządowych i samorządowych - wartość brutto [%]	max	35	27,36	78,17%
	Wskaźniki koncentracji w instrument finansowy (udział w kapitale uznanym)				
1	Kredyty obrotowe	max	250	199,39	79,76%
2	Kredyty w rachunku bieżącym	max	100	44,01	44,01%
3	Kredyty inwestycyjne o terminie zapadalności powyżej 10 lat	max	50	21,87	43,74%
4	Kredyty inwestycyjne o terminie zapadalności do 10 lat	max	250	150,97	60,39%
5	Kredyty na cele konsumpcyjne	max	50	22,53	45,06%
6	Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	max	150	116,91	77,94%

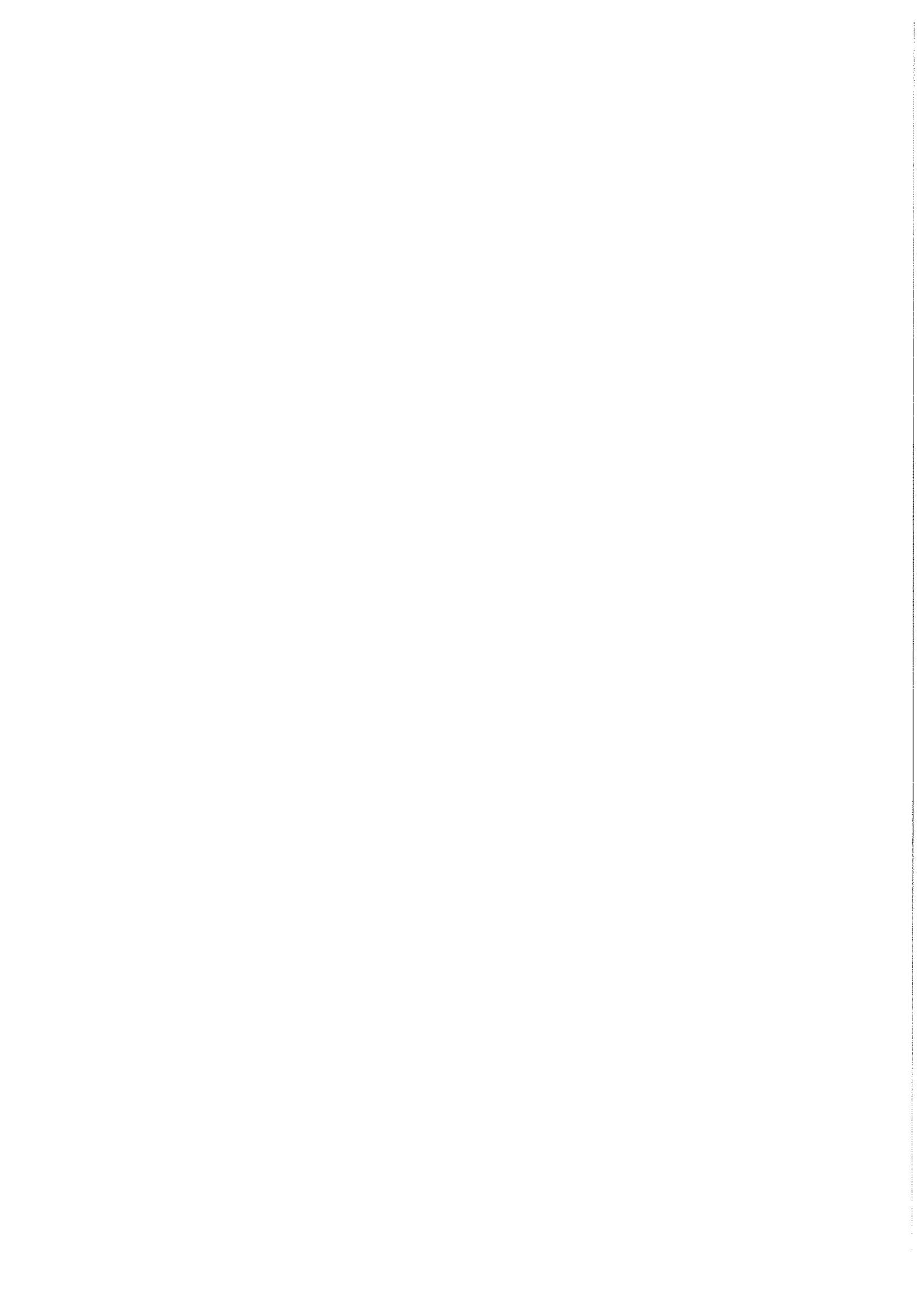
7	Kredyty na nieruchomości komercyjne	max	100	12,99	12,99%
Wskaźniki koncentracji w branży (udział w kapitale uznanym)					
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo łącznie z rolnikami indywidualnymi nieposiadającymi nr REGON	max	400	245,09	61,27%
2	Górnictwo i wydobywanie	max	50	0,21	0,42%
3	Przetwórstwo przemysłowe	max	50	3,28	6,56%
4	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	max	50	0,00	0,00%
5	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	max	50	0,73	1,46%
6	Budownictwo	max	50	10,45	20,90%
7	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	max	50	18,17	36,34%
8	Transport i gospodarka magazynowa	max	50	1,05	2,10%
9	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	max	50	1,37	2,74%
10	Informacja i komunikacja	max	50	0,00	0,00%
11	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	max	50	0,00	0,00%
12	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	max	50	2,82	5,64%
13	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	max	50	0,07	0,14%
14	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	max	50	0,18	0,36%
15	Administracja publiczna i obrona narodowa	max	200	158,15	79,08%
16	Edukacja	max	50	0,00	0,00%
17	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	max	50	0,85	1,70%
18	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	max	50	0,92	1,84%
19	Pozostała działalność usługowa	max	50	0,00	0,00%
20	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	max	50	0,00	0,00%
21	Organizacje i zespoły eksterytorialne	max	50	0,00	0,00%
Wskaźniki koncentracji przyjętych form zabezpieczeń (udział w kapitale uznanym) - kwartalnie					
1	Dla zabezpieczenia w postaci hipoteki komercyjnej	max	500	303,62	60,72%
2	Dla zabezpieczenia w postaci pełnomocnictwa do rachunku	max	150	62,12	41,41%
3	Dla zabezpieczeń w postaci hipoteki na nieruchomości mieszkalnej	max	150	29,78	19,85%
4	Weksel własny in blanco lub poręczenie według prawa wekslowego	max	150	145,82	97,21%
5	Ekspozycje nie zabezpieczone	max	50	0,00	0,00%
6	Poręczenie według prawa cywilnego oraz przystąpienie do długu	max	50	2,92	5,84%
7	Kaucja	max	50	0,00	0,00%
8	Zastaw rejestrowy	max	50	0,00	0,00%
9	Przewłaszczenie rzeczy ruchomych	max	50	0,00	0,00%
10	Cesja wierzytelności	max	50	0,00	0,00%
11	Gwarancja	max	50	0,00	0,00%
12	Ubezpieczenie kredytu	max	50	0,00	0,00%
13	Inne formy zabezpieczeń prawnych	max	50	0,00	0,00%
Limity na ryzyko koncentracji zaangażowań w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie					

	limity na ryzyko koncentracji zaangażowań według struktury podmiotowej (udział w kapitale uznanym)				
1	Przedsiębiorstwa państwowe	max	20	0,00	0,00%
2	Przedsiębiorstwa prywatne, spółki i spółdzielnie	max	20	8,96	44,79%
3	Rolnicy indywidualni	max	400	222,34	55,59%
4	Przedsiębiorcy indywidualni	max	40	15,31	28,28%
5	Osoby prywatne	max	120	102,45	75,89%
6	Instytucje niekomercyjne	max	20	0,00	0,00%
7	Inne	max	20	4,98	24,88%
	Limity na ryzyko koncentracji zaangażowań według poszczególnych rodzajów produktów (udział w kapitale uznanym)				
1	Kredyty preferencyjne	max	250	56,23	22,49%
2	Kredyty inwestycyjne	max	150	106,88	71,25%
3	Kredyty obrotowe	max	20	6,98	34,90%
4	Kredyty mieszkaniowe	max	100	95,67	95,67%
5	Kredyty uniwersalne hipoteczne	max	20	5,05	25,25%
6	Kredyty w rachunku bieżących	max	150	50,85	33,90%
7	Kredyty pomostowe	max	50	11,10	22,20%
8	Kredyty konsolidacyjne	max	20	0,88	4,40%
9	Kredyty konsumpcyjne	max	20	0,85	4,25%
10	Kredyty KLH	max	30	19,56	65,20%
	Limity ograniczające ryzyko działalności Banku dla zaangażowania w obligacje lub inne papiery wartościowe (udział w kapitale uznanym)				
1	znaczne zaangażowanie kapitałowe wobec jednego podmiotu	max	10	0,00	0,00%
2	suma znacznych zaangażowań kapitałowych	max	40	0,00	0,00%
	Limity łącznych koncentracji zaangażowań wobec podmiotów wynikające z Rozporządzenie UE oraz Ustawy				
1	Limit A - Dla wszystkich zaangażowań Banku wobec danego klienta lub grupy powiązanych klientów, obliczony z uwzględnieniem skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403 Rozporządzenia. - w odniesieniu do uznanego kapitału	max	25	13,57	54,28%
2	Limit B - Dla wszystkich zaangażowań Banku wobec klienta, który jest instytucją lub jeżeli do grupy powiązanych klientów należy co najmniej jedna instytucja - w odniesieniu do uznanego kapitału	max	25	7,78	31,12%
3	Limit C - Suma kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń i innych zobowiązań pozabilansowych udzielonych Członkom Zarządu albo Rady Nadzorczej Banku, osobom zajmującym kierownicze stanowiska w Banku oraz podmiotom z nimi powiązanych, przy czym wartość ekspozycji ustalana jest zgodnie z art. 395 Rozporządzenia - w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I Banku	max	25	10,11	40,44%
	Limity znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym (udział w uznanym kapitale Banku)				
1	Limit Ia - Znaczne zaangażowanie kapitałowe wobec jednego podmiotu - w odniesieniu do uznanego kapitału	max	15	0,00	0,00%
2	Limit Ib -Suma znacznych zaangażowań kapitałowych określonych limitem Ia - w odniesieniu do uznanego kapitału	max	60	0,00	0,00%
	Limity zaangażowań kapitałowych w podmioty sektora finansowego				

1	Limit II a - Zaangażowanie w kapitał podstawowy Tier I wobec jednego podmiotu - w odniesieniu do kapitału Tier I podmiotu	max	10	0,20	2,00%
2	Limit II b - Suma łącznych zaangażowań kapitałowych w instrumenty kapitału Tier I oraz kapitału Tier II jeżeli nie została dokonana znaczna inwestycja - w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I Banku	max	10	7,78	77,80%
II Limity ryzyka stopy procentowej					
1	Limit wskaźnika luki niedopasowania do 12 m-cy (luka ważona) z wyłączeniem aktywów/pasywów z oprocentowaniem poniżej 1,0%	max	65%	59,44%	91,45%
2	Limit wskaźnika luki niedopasowania do 12 m-cy (luka ważona) z wyłączeniem aktywów/pasywów z oprocentowaniem poniżej 0,5%	max	65%	57,04%	87,75%
3	Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania w relacji do rocznego wyniku odsetkowego	max	10%	9,60%	96,00%
4	Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka bazowego w relacji do uznanego kapitału	max	5%	2,20%	44,00%
5	Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania i bazowego w relacji do uznanego kapitału	max	15%	13,90%	92,67%
6	Poziom zobowiązań pozabilansowych z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych (udział w aktywach oprocentowanych)	max	15%	4,30%	28,67%
7	Udział aktywów walutowych w sumie bilansowej	max	5%	0,49%	9,80%
8	Udział pasywów walutowych w sumie bilansowej	max	5%	0,48%	9,60%
9	Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do uznanego kapitału	max	2%	0,14%	7,00%
10	Opcja klienta obejmująca aktywa i pasywa o zmiennej i stałej stopie procentowej				
	Udział kredytów spłacanych przed terminem w sumie kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją	max	2%	0,02%	1,00%
	Udział depozytów zerwanych przed terminem w depozytach ogółem	max	2%	0,28%	14,00%
III Limity ryzyka płynności					
Wskaźniki płynności					
1	Wskaźnik płynności do 1 miesiąca	min	1	1,97	50,76%
2	Wskaźnik płynności do 3 miesięcy	min	1	2,00	50,00%
3	Wskaźnik płynności do 6 miesięcy	min	1	2,16	46,30%
4	Wskaźnik płynności do 1 roku	min	0,9	2,26	39,82%
5	Wskaźnik płynności do 3 lat	min	0,9	2,84	31,69%
6	Wskaźnik płynności do 5 lat	min	0,9	3,15	28,57%
7	Płynności do 10 lat	min	0,8	0,86	93,02%
8	Płynności do 20 lat	min	0,9	0,94	95,74%
9	Płynności powyżej 20 lat	min	0,9	0,97	92,78%
10	Wskaźnik LCR	min	80	926,34	8,64%
Wskaźniki zabezpieczenia płynności					
1	Aktywa płynne / Aktywa netto	min	20	34,11	58,63%
2	Aktywa płynne / Depozyty niestabilne (ponad osad)	min	100	199,86	50,04%
3	Aktywa płynne / Zobowiązania pozabilansowe udzielone	min	200	799,78	25,01%
4	Kredyty / Aktywa netto	max	70	57,99	82,84%
5	Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Aktywa netto	max	10	4,26	42,60%
Wskaźniki stabilności bazy depozytowej					
1	Depozyty stabilne / Aktywa netto	min	50	71,10	70,32%
2	Najwięksi deponenci / Depozyty ogółem	max	25	12,53	50,12%

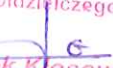
3	Wskaźnik osadu ogółem	min	60	82,59	72,65%
Wskaźniki finansowania aktywów					
1	Kredyty i zobowiązania pozabilansowe / Depozyty	max	90	71,40	79,33%
2	Kredyty netto / (Depozyty stabilne + fundusze własne)	max	100	81,57	81,57%
3	Aktywa trwale netto / Fundusze własne	max	35	12,72	36,34%
Współczynniki miar nadzorczych					
1	M1 - Luka płynności krótkoterminowej	min	0,00	43 189	0,00%
2	M2 - Współczynnik płynności krótkoterminowej	min	1,00	2,11	47,39%
3	M3 - Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	min	1,00	3,28	30,49%
4	M4 - Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	min	1,00	1,43	69,93%
IV	Limity ryzyka operacyjnego		limit 1	limit 2	Stan
1	KRI I - błędy w realizacji transakcji	max	20	40	8,16
2	KRI II - ilość różnic kasowych	max	40	50	23
3	KRI III - awarie systemów teleinformatycznych	max	10	15	2
4	KRI IV - rotacja zasobów kadrowych [%]	max	5,00%	10,00%	8,33%
5	KRI V - staż pracy pracowników [w latach]	min	15	10	9,08
6	KRI VI - apetyt na ryzyko - usługi płatnicze	max	5	10	0,19
V	Limity ryzyka walutowego				
	Całkowita pozycja walutowa (% funduszy własnych)	max	2	0,11	5,50%
	Otwarta indywidualna pozycja walutowa netto EUR	max	1%	0,07%	6,62%
	Otwarta indywidualna pozycja walutowa netto USD	max	1%	0,05%	4,67%
	Otwarta indywidualna pozycja walutowa netto GBP	max	1%	0,00%	0,01%
VI	Podstawowe wskaźniki finansowe				
1	ROE netto (zysk netto/fundusze własne)	min	0	8,04	x
2	ROA netto (zysk netto/aktywa netto)	x	x	0,82	x
3	Wskaźnik poziomu kosztów (koszty/przychody)	max	90	67,49	74,99%
4	Wskaźnik dźwigni finansowej [%]	min	3,3	9,77	33,78%
5	Współczynnik kapitałowy ryzyka kredytowego	min	8	32,68	24,48%
6	wskaźnik jakości aktywów	max	6	0,58	9,67%
7	udział aktywów o wadze ryzyka do 50% w aktywach ogółem	min	20	55,61	35,96%
8	wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi	min	30	63,76	47,05%
9	wskaźnik jakości portfela kredytowego	max	15	0,98	6,53%
10	wskaźnik relacji wyniku finansowego brutto, korygowanego o wynik z tytułu rezerw celowych i aktualizacji wartości do sumy bilansowej	min	0,4	1,01	39,60%
11	wskaźnik płynności aktywów	min	7,5	34,11	21,99%
9	LCR	min	1	926,34	0,11%
10	M3	min	1	3,28	30,49%
11	M4	min	1	1,43	69,93%

Niniejszy dokument omówiono na posiedzeniu Zarządu Banku Spółdzielczego w Iławie i zatwierdzono na posiedzeniu Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Iławie.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Iławie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko	
1. 23.07.2020	Zbigniew Gnaczyński	Prezes Zarządu	<p>PREZES ZARZĄDU Banku Spółdzielczego w Iławie</p> <p>Zbigniew Gnaczyński</p>
2. 23.07.2020	Monika Kaczyńska	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych	<p>WICEPREZES ZARZĄDU Banku Spółdzielczego w Iławie</p> <p>Monika Kaczyńska</p>
3. 23.07.2020	Marek Kłosowski	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych	<p>WICEPREZES ZARZĄDU Banku Spółdzielczego w Iławie</p> <p>Marek Kłosowski</p>

Zarząd Banku Spółdzielczego w Iławie zatwierdza ujawnienie informacji dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymagań kapitałowych, polityki i zakresu wynagrodzeń i innych informacji ujawnianych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. za 2019 r.

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Iławie akceptuje ujawnienie informacji za 2019 r.

SEKRETARZ
RADY NADZORCZEJ BS
W IŁAWIE
Miroslaw Galiński

PRZEWODNICZĄCY
RADY NADZORCZEJ BS
W IŁAWIE
Wiesław Musiał

Iława, dn. 24.07.2020 r.

